

ΑΙΘΡΙΑ ΣΙΓΗ

"Τα βιβλία του Ζήση Οικονόμου διατηρούν τα πνευματικά τους δικαιώματα."

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ:

ΠΟΙΗΣΗ:

ΕΠΟΠΟΙΙΑ ΤΩΝ ΑΓΕΝΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ (1934)

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΣΤΗ ΔΥΣΗ ΤΟΥ (1935)

ΑΝΑΡΡΩΣΗ (1935)

ΤΟΠΙΑ (1936)

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΗΣ ΓΗΣ (1938)

ΩΚΕΑΝΕΙΑ(1939)

Η ΣΥΝΟΔΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΕΜΟΥ (1945)

ΣΤΟ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ (1946)

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΑΘΑΡΟ ΕΑΥΤΟ (1953)

ΑΙΡΘΙΑ ΣΙΓΗ (1976)

ΠΟΙΗΜΑΤΑ 1934-1953, (1977)

ΚΑΙ ΕΠΙ ΓΗΣ ΕΙΡΗΝΗ

Σάτιρα για την τραγική εποχή μας (1984)

ΜΑΥΡΟ ΧΙΟΥΜΟΡ ΓΙΑ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΜΑΣ ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ (1988)

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ «ΝΕΑΣ ΕΥΤΑΞΙΑΣ» ΓΙΑ ΤΗ «ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ» (ΑΛΛΑ ΣΑΤΙΡΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ) (1994)

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ:

ΨΥΧΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΦΗΓΗΜΑ:

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΝΟΣ ΖΩΟΥ (1938)

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΡΗΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ

ΔΟΚΙΜΙΑ:

Η ΔΙΑΜΟΝΗ ΕΚΕΙΝΟΥ ΠΟΥ ΕΦΥΓΕ (1938)

ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ (1939)

Η ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΤΑΠΕΙΝΩΣΗΣ (1944)

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑ (1944)

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΗΣΗ (1946)

ΜΟΙΡΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ (1958)

ΜΗΔΕΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1978)

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ΚΑΙ ΖΩΤΙΚΗ ΕΓΡΗΓΟΡΣΗ (1982)

ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ (1987)

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΗΣ ΑΝΔΡΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΝ (1990)

ΜΕΛΕΤΗ:

Ο ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ

Μικρογραφία της ανθρωπότητας (1979)

ΘΕΑΤΡΟ:

ΤΟ ΚΑΤΩ ΠΑΤΩΜΑ (1947)
ΝΕΚΡΗ ΖΩΝΗ (1947)
ΩΡΑ ΝΑ ΠΙΕΙΤΕ ΤΟ ΤΣΑΙ ΣΑΣ (1947)
ΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ (1948)
Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ (1948)
ΤΟ ΜΑΚΡΙΝΟ ΤΑΞΙΔΙ (1948)

ΖΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΑΙΘΡΙΑ ΣΙΓΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΚΕΔΡΟΣ»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίς
<u>Ανταύγειες που ακόμα ζουν</u>	11
<u>Γιατί χαίρομαι σήμερα</u>	12
<u>Αιφνίδια επίσκεψη</u>	13
<u>Συντροφιά ερημική του Αρχιπελάγους</u>	14
<u>Η χάρη τ' ουρανού που μας ανάπησε</u>	15
<u>Διαστάσεις χρόνου</u>	16
<u>Αλλαγή περιπέτειας</u>	18
<u>Ζευγάρι νέων σ' αναχώρηση</u>	19
<u>Αστάθμητη</u>	20
<u>Με το βλέμμα σ' αναζήτηση</u>	21
<u>Στ' αλώνια στο ξανέμι</u>	22
<u>Μου 'πες θα 'ρθώ κοντά σου όπου κι αν πας</u>	23
<u>Κοιμήσου, κοιμήσου κορμί</u>	24
<u>Η σκηνή στη λίμνη</u>	25
<u>Πνεύμα του Ελληνικού τοπίου</u>	26
<u>Δεν έχει όνομα η χαρά</u>	27
<u>Το άνθος τραγουδά στον άνεμο</u>	28
<u>Άκου την καμπάνα</u>	29
<u>Δεν ήταν ακόμα παγίδα ο χρόνος</u>	30
<u>Αιθρία των αβύσσων</u>	31
<u>Σαν άνθος και σα δέντρο</u>	32
<u>Ερείπιο</u>	33
<u>Σε φίλο σκύλο</u>	34
<u>Λευκοί ονειρώδικοι βράχοι</u>	35
<u>Μονήρες ναυάγιο</u>	36
<u>Δεν είμαι μόνος</u>	37
<u>Θα βρεθούμε ξανά;</u>	38
<u>Όνειρο Ανάγλυφο</u>	39
<u>Έλυσες τα μαλλιά σου στη βραδιά</u>	40
<u>Χωρίς τη μνήμη</u>	41
<u>Βλέπω τον ανθό του αγριολούλουδου</u>	42
<u>Δείλι θαμπό</u>	43
<u>Γύρω απ' το μύθο γυρεύω την τάξη</u>	44
<u>Σε αστρική εξορία</u>	45
<u>Ελευθερία με χέρια κενά</u>	46
<u>Ψηλαφώ τ' απολιθώματα εποχών</u>	47
<u>Απόσυρες καρτερικά τη θεία σου παρουσία</u>	48
<u>Συντρίμματ' αναμνήσεων</u>	51
<u>Κόπηκε ο χρόνος εδώ</u>	52
<u>Ύμνος</u>	53
<u>Μετά το ναυάγιο</u>	54
<u>Στου κόσμου την άκρη</u>	56
<u>Αναβάλλοντας</u>	57
<u>Πελαργός καρτερεί</u>	58

<u>Κύμα χαράς</u>	59
<u>Δες τ' ανοιξιάτικο κύμα</u>	60
<u>Με καρτερούσες στου αγνώστου το αίσθημα</u>	61
<u>Δίχως ελπίδα και φόβο</u>	62
<u>Μαλλιά που σου τα χτένισε η φυγή</u>	63
<u>Τα σύννεφα σκορπάνε στον ορίζοντα</u>	64
<u>Τα χρώματα στο σούρουπο</u>	65
<u>Και συ ζεστό μηδέν του ονείρου</u>	66
<u>Στου Chandaqurta το Παλάτι</u>	67
<u>Minucius Felix</u>	68
<u>Palinurus</u>	69
<u>Ο θάνατος της Υπατείας</u>	71
<u>Οι αρπάγες του Τάλω</u>	73
<u>Μετάνοια</u>	75
<u>Ο πειρασμός του Ananda</u>	76
<u>Η κόρη της Τύρου</u>	77
<u>Flavius Josephus</u>	79
<u>Στην εφιαλτική οικουμενούπολη</u>	81
<u>Από την «Οδή στον ομόσπονδο θάνατο»</u>	82
<u>Εξέλιξη προς Άδην πυρός του εξώτερου</u>	83
<u>Πίσω απ' τις μάσκες ωκεανός</u>	84
<u>Φάσμα της πόλης</u>	86
<u>Υπερμοντέρνα σταύρωση</u>	87
<u>Μερικές από τις κρίσεις για τα έργα του Ζήση Οικονόμου</u>	

Στο ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΤΣΟ

Στους φίλους
ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΙ ΦΛΩΡΑ ΚΟΡΦΙΑΤΗ
που τους χρωστάω αύτη την έκδοση

ΑΝΤΑΥΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΑΚΟΜΑ ΖΟΥΝ

Εδώ ήταν το σπίτι μας
άστεγος επιστρέφω μετά την περιπλάνηση
σε διαθέσιμες ψυχής το φόρο των έργων πληρώνω.

Πλοίο σκαλισμένο στην όχθη του δάσους απόβραδο
ερειπωμένη πόλη
νυχτερίδες, φαντάσματα και φίδια οι κάτοικοι
αυτών των διαδρόμων.

Μέσα στους τοίχους ρουφήχτηκαν,
έρωτες και μίση αγκαλιασμένα
ανταύγειες που ακόμα ζουν
φυτά κι ερπετά γλιστρούν στους υγρούς
όγκους των λίθων.

Άλλοτε κι εμείς από δω περάσαμε
ίχνη των συγκινήσεων εδώ απορροφημένα.
Νικητής κατακτημένος κι αδύναμος.
Λογισμούς και διαθέσιμες μας
στα ερειπωμένα δώματα σιωπηλά διαβάζω.

Τώρα σ' αυτό το σπίτι — ερείπιο
νυχτερίδες που τρέφουν φαντάσματα
την αχνάδα σου βλέπω
στιγμή λουτρού στον ποταμό
που ανοδικά γελούσες μέσα στο έκπλαγο σώμα σου
την στιγμή που ή οχιά
μόνο το φόρεμά σου τόλμησε ν' αγγίξει.

Ποιά δόντια μ' έσφιξαν σε χώρους απροστάτευτους
φωνάζω κι οι διάδρομοι αντηχούν
η κόμπρα ορθή δαγκώνει το χρόνο
σε βασιλείο σκοτεινό.

ΓΙΑΤΙ ΧΑΙΡΟΥΜΑΙ ΣΗΜΕΡΑ

Ενωμένος γεννήθηκα με το θαύμα του κόσμου
σταγόνα στο νερό του προαιώνιου
όπου νειρεύεται η γη κι η ψυχή ανασαίνει στη φθορά της
Πώς βρέθηκα σε τέτοιον γκρεμό;
θα πέσω ανεπαίσθητα χωρίς ηρωισμό.
Όχι μέσα στο χάος του Τίποτα.
Ούτε μέσα στην άκρα παγίδα του Εγώ που πεθαίνει.
Το χώμα της μητέρας γης είν' αρκετό
για σκέπασμα και στρώμα
τροφή των φυτών που σε θρέψανε
ύστατη κατοικία της παρούσας στιγμής
που σε ποτίζει στην άχρονη διάρκεια
νερό του φωτεινού ωκεανού
που 'χει ρηχέψει στ' απύθμενο αυθεντικό του σκοτάδι.
Σε τέτοια στέρηση μέλλοντος
χορεύουν τ' αντικείμενα στο χορό
του ίλιγγου που ξέσπασε.
Αντίσταση καμιά, δώσε το χέρι
τραγουδι της ζωής
άσμα του ασήριχτου έρωτα
δεν ειμ' εγώ πουθενά
και χείρεσαι, χείρεσαι
ωσαννά, ωσαννά, στα πλάσματα του κόσμου.

ΑΙΦΝΙΔΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

*Το φιλικό ποτάμι αναδιπλώνεται
στην ερημιά της ροής του
λαλεί πουλί αδέσμευτο
δώθε και περ' απ' το χρόνο
ταξίδι ζωής σε άδειο παρόν:
χαίρεται με το τίποτε η καρδιά
του νου τα νερά διαυγή
εν σιγή στη γη άλγεί το αίσθημα
μουσική των σφαιρών
και τόνοι μέσα στον τόνο
καλάμι πού κινιέται με τον άνεμο
της ανεμώνας η απρόσκλητη χαρά
κι αιφνίδια επίσκεψη αγνώστου.*

ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΕΡΗΜΙΚΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΥΣ

Από τρικυμία πελαγίσια πλησίασμα στεργιάς:
κόρφοι και κάβοι και βουνά
λιμάνια, κοιλάδες κι απότομοι βράχοι
μέρη πανάρχαια: η κάθε τους πέτρα μιλά
τάξεων σπαραγμούς, ποιητών ρεμβασμούς
σοφών θεωρήσεις.

Στων ανέμων τις στροφές αμέριμνος
η γαλάζια παρουσία σε καλούσε μυθικά
σαν έσχατο λίκνο.

Κύμα και σύννεφο
πιο βαθιά βυθίζοντας
άχρονη
συντροφιά ερημική του αρχιπελάγους

Η ΧΑΡΗ Τ' ΟΥΡΑΝΟΥ ΠΟΥ ΜΑΣ ΑΓΑΠΗΣΕ

Χορεύουμε γύρω: οι πρώτες βροχές
ψιχάλες-ψυχές οι πρώτες βροχές μας δροσίζουν
χορεύουμε γύρω στη νέα καλύβα μας.

Καλαμπόκι-κεχρί
γη, ουρανέ και βροχή
στα μισόγυμνα σώματα πάνω δροσιά
χορεύουμε γύρω
πόδια λυγίζουν το χώμα φιλούν
τα μέλη εγγίζουν το δάσος την πύλη
χείλη και χέρια και πόδια και
στάλες βροχή
ένα με όλα τα πλάσματα,
κτίσματα κτίστη γιορτή
χορεύουμε γύρω
καλαμπόκι σε σπέρνουν και παίρνουν
τη χάρη τ' ουρανού που μας αγάπησε.

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΧΡΟΝΟΥ

Με τη λιακάδα αυτή βγήκα περίπατο:
αρχαίο μνημείο, περιστύλια και σπόνδυλοι
οψη σκαλισμένη, χαϊδεμένη
απ' του βάτου τα κλωνιά
άλλου κόσμου επίγονοι
ταπεινά χαμόμηλα και θάμνοι
απομεινάρια καλύπτουν περασμένες ζωές
καλλιτεχνικό το κέλυφος κοχύλας προ αιώνων
αστροφυσικών κι αίθερικών
κόσμων παράλληλων
σαύρες παιγνιδιάρικες λιάζονται τώρα
ξένοιαστες στον τόπο αυτό.
Αναλήφτηκε ο χρόνος
παρθένα ξανά ή ζωή.

Σταματά
την μαρμάρινη όψη κοιτάζειώρ'
απογεύματος, κόρη κοιμάται γλυκά
ύπαρξη καθαρή, αμόλυνη ενέργεια, θείο το πνεύμα
ακτίνες σαν χέρι Θεού
χαϊδεύουν τα πόδια της τα γυμνά.

Κοιμάται
χελιδόνια χτίζουν τη φωλιά
στον τόπο αυτό του Θεού και του ωραίου
πού τώρα τον ληστεύουν κέρδη παράφρονα
και τον μολύνουν οι χημείες.

Δίχως όνειρα νειρεύεται
κι ο έρωσ συμμαζεύει την εσθήτα της
και τις κορδέλες που φορούσε στα μαλλιά

όταν έτρεχε πηδώντας σε τάπητες χλόης.
Άνεμος φύσηξε: ο άνεμος
και παρέσυρε τους φιόγκους, τις κορδέλες και τις έριξε
στα φτερά του τρυγονιού και στου λαφιού τη μέση.

Κλαίνε τώρα τα δάση, τα νερά
κι αέρας κι αγρίμια και πτηνά
και το χώμα που φαρμάκι το ποτίζουν.

ΑΛΛΑΓΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

*Το λόφο θυμάται προς τα ξάνεμο:
κάτω, πέρα τα νερά
η ευτυχία αγκαλιασμένη
σε δύο κορμιά
τους τραβούσε η λησμονιά
ιχθείς ανωνυμίας και ταξίδευαν.*

*Χρόνια μονάχοι στο πέλαγος
από νησάκι σε νησάκι
ακρωτήρι σ' ακρωτήρι ερημικό
από ύφαλο σε ύφαλο
κι από λιμάνι σε λιμάνι.*

*Τώρα δεν τους νοιάζει το ταξίδεμα της θάλασσας
άλλο κύμα τους έφερε ως εδώ
ταξίδι ψυχής
βουνά και βυθοί του αγνώστου.*

ΖΕΥΓΑΡΙ ΝΕΩΝ Σ' ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ

Τα ωραία μας μαύρα μαλλιά
κρεμαστά σαν τή χαίτη
τάχουμε ξυρίσει ως τις ρίζες βαθιά.
Τα μεταξωτά μας ρούχα: κεντημένοι κήποι
τα κάψαμε
μαζί με τις ελπίδες που μας σάπιζαν
μόνο συμπόνια μια σταλιά, κι αυτή αν την έχουμε
ακολουθεί στην ερημιά.

Κλαίνε γονείς και φίλοι μας
εμείς λεύτεροι τώρα, ζαρωμένοι στη σπηλιά
χαιρόμαστε πού ακούμε τη βροχή
αδερφή βροχή, αδέρφια μας δέντρα ευαίσθητα
φιλικά μας θηρία
γλυκό μας χώμα πού σε ασπαζόμαστε
ουρανό της απεραντοσύνης του λεύτερου νου
και άνεμε διαβατάρη που μας χαϊδεύεις
μόνο σεις συμπονείτε αυτές τις δυο ψυχές
που με μια σταλιάν αγάπης αγκαλιάζουν τον κόσμο.

ΑΣΤΑΘΜΗΤΗ

Στέκεις αντίκρυ μου.

Σε ζωγραφίζω και σκίζω τη ζωγραφιά.
Σε πλαισιώνω σ' αντικείμενα
σκιτσάρω τη μορφή σου, τροποποιώ τη στάση σου
αλλάζω θέση και πινελιά
συγυρίζω το δωμάτιο
θυμώνω λιγάκι, τονίζω τη σκιά
υψώνω το φως
στέκεις αντίκρυ
γυμνή κι αγνή
άυλη παρουσία του σώματος.

Σβήνω την τέχνη μου και σ' αγκαλιάζω.

Μες στο σκοτάδι δε μιλούσαμε
μουσική δωματίου περιπτή.
Πώς είν' ή σιωπή πιο φωναχτή
από κάθε κίνηση και ήχο;

ΜΕ ΤΟ ΒΛΕΜΜΑ Σ' ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ

*Έρχεσαι στις ώρες πόθου που 'ναι φόβος μας
ανοίγεις το συρτάρι, βρίσκεις το πορτραίτο σου
τα ρούχα σου φοράς σαν την ψευτιά
ανάβεις τα φώτα κι είναι σκοτάδι.*

*Με το βλέμμα σ' αναζήτηση, έρχεσαι
χρόνοι και χώροι τίποτε δεν βρίσκουν
με κλεισμένο το νου και το αίσθημα
μόνο των σκέψεων-κολάσεων οι στρόβιλοι.*

ΣΤ' ΑΛΩΝΙΑ ΣΤΟ ΞΑΝΕΜΙ

Στ' αλώνια, στο ξανέμι, που οι καρποί
ανάκατοι με χύμα: δώμα της ανάμνησης.
Οι μεγάλοι φευγάτοι, μείναμ' εμείς
το παιδολόι: κορίτσα κι αγόρια
αλώνια στα χρόνια της γνήσιας αίσθησης
άλογα τρέχουν ξαναμμένα
κι εμείς κρυμμένοι στ' άχυρα
μετά τον χορό των χεριών
και των μορφών τη συζήτηση
χορός των σωμάτων
αλώνια στα χρόνια της αίσθησης
άλογα τρέχουν ξαναμμένα.

ΜΟΥ ΠΕΣ, ΘΑ ΄ΡΘΩ ΚΟΝΤΑ ΣΟΥ ΟΠΟΥ ΚΙ ΑΝ ΠΑΣ

Μου πες, θα 'ρθώ κοντά σου όπου κι αν πας
μου πες, εγώ είμ' εσύ και συ οδηγός μου.
Περπατήσαμε σ' αμμώδεις περιοχές
κι είδαμε μόλις λίγη πρασινάδα
στο περιθώριο, έτσι η ζωή
φοβάται τη ζωή και το πνεύμ' αποφεύγει το πνεύμα.
Μου πες κι εγώ αγαπητή
που βλέπω μια κάποια συνταύτιση
μια τέτοια υποκατάστατη φωνή διστάζω.
Πάρε το δρόμο το δικό σου διάβαινε
τους μάταιους ελιγμούς και στάσου
στο σταυροδρόμι στάσου κι απροετοίμαστη
να δεις τον αγαπημένο.
Κι αν αντέξεις σ' αυτή τη φθορά
κι αν γίνεις συ ο οδηγός του δρόμου σου
θα συμβαδίσουμε θα φύγουμε να πάμε
προς τη γνώση και τη διάλυση του εαυτού
στην ώριμη ηρεμία του θανάτου.

ΚΟΙΜΗΣΟΥ, ΚΟΙΜΗΣΟΥ ΚΟΡΜΙ

Μου πες: μελαγχολία χαρούμενη
πάνω σ' ερείπια συντροφικά
ένταση ζωής ο αφανισμός χαρίζει
σαν πουλί γοργοφτέρουγο
τηλεπάθεια χωρίς τον χωροχρόνο.

Τα μέλη σου γυμνά στα θερινά
δώματα του τοπίου
μια σαύρα καιροφυλακτεί την παρουσία μας
πλήθος μυρμήγκια ξανοίγουν επίπονο δρόμο.

Κοιμήσου, κοιμήσου κορμί
η ψυχή σου απ' άλλο κόσμο θα επιστρέψει
της ελιάς το φύλλωμα πυκνό
αύρα σου χαϊδεύει τα μαλλιά
τσίζικας σε νανουρίζει
κοιμήσου, κοιμήσου κορμί
κοντά στη συντριβή της ματαιότητας
που οι τάφοι των προγόνων μας καρτερικά εικονίζουν.

Η ΣΚΗΝΗ ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ

Κατέβηκε στον κήπο μοναχή
έρημη στο μεγάλο κτήμα.
Αυτή κι ο θάνατος αυτή και τ' άστρα.
Αυτή και τα φυτά και τα νερά.

Μια μέρα τόσο ερημική
σαν τα χαλίκια του γυμνού μονοπατιού
που τόσες φορές εκστατικά περνούσε
μια μέρα περπατούσε προς τη λίμνη της
όπου ένας κύκνος.

Δεν αντανακλούσε τίποτα ο καθρέφτης.

Λουζόταν στο νερό
κι αισθάνθηκε ο κύκνος στ' αργό
γαλήνιο μελαγχολικό σχεδόν
άκοσμο βλέμμα,
την ορφάνια.

ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ

*Πρωί: σκιές των καλαμιών
και τάπητες φυκιών προς το ακρωτήριο.*

*Ήρθ' απ' το λόφο στο γιαλό και περπατώ
πνεύμα του Ελληνικού τοπίου για ν' σ' εύρω.*

*Ανάμεσ' απ' των καλαμιών τις γρίλλιες και τον ψίθυρο
του νερού της πηγής
ήσουν σκυφή κι ανησυχούσες.*

ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΝΟΜΑ Η ΧΑΡΑ

Με ρώτησε μια φίλη αν αγάπησα:

— Δεν ξέρω.

Μοναχικός: είναι καλά να αισθάνεσαι το στρόβιλο
άλλων ψυχών που απορούν
ριχμένες ανάμεσα στα πλήθη της φθοράς
πλάσματα που ερωτεύτηκαν τον κόσμο.

Όπως το ελάφι που δραπέτευσε
ανάμεσ' απ' τα νύχια του θηρίου
όπως τ' ορτύκι σ' ώρα πλήρη προσκαλεί
τη φίλη του στη θαλπωρή του θάμνου
όπως η άγρια ομορφιά προς τη ζωή
δίχως ίχνη αναμνήσεων κι ελπίδων
το ερωτευμένο πλάσμα παραδίνεται
στη σιγή του ανεκδήλωτου
φευγαλέα, αιφνίδια κι απρόσκλητη
δεν έχει όνομα η χαρά.

ΤΟ ΑΝΘΟΣ ΤΡΑΓΟΥΔΑ ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

Με ρώτησ' ένας φίλος: ποια μέθοδος
οδηγεί στη λύτρωση του κόσμου;

Ο κόσμος αρχίζει από μας
όπως οι ακτίνες απ' τον ήλιο
σ' αυτό το κορμί της ψυχής
που αισθάνεται, λογίζεται και δρα
τελειώνει και αρχίζει ο κόσμος
χαρά στη μεγάλη στιγμή
το άνθος τραγουδά στον άνεμο
μεγαλείο αφθονίας λιτό σιωπηλό
υπερευαίσθητος δημιουργός κι έκλυση ενέργειας αθόρυβης
βέβαιο στη ρίζα του θεού που δεν ζητάει.

ΑΚΟΥ ΤΗΝ ΚΑΜΠΑΝΑ

Σ' αιθέρια πλάτη ο Ήχος
γαλήνη του νου
ρυθμός του παντός
μελωδία των κόσμων
ωκεανός χαράς στ' απόβραδο
αρυπίδωτο κι άσπιλο θέαμα των υδάτων.

Ο Ήχος παντού
στο φωτεινό κωδωνοστάσι
άνεμοι θανάτου και ζωής
μαγνήτης ο Ήχος και σύνδεσμος
σε νέα Ιεριχώ το σύμπαν δονείται.

Ήχοι του απόβραδου, καμπάνα Εσπερινού
ξανά στη φλογισμένη σάρκα του πνεύματος
ονειρένιος ύμνος της μορφής
ανταύγεια θεία.

ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΑΚΟΜΑ ΠΑΓΙΔΑ Ο ΧΡΟΝΟΣ

Ήταν καλά βολεμένο το σπιτάκι μας
καλύβι πάνω σε νησί
τραγούδια του πελάγου.

Σε βράχους αφροί και στα πόδια σου
εσύ γυμνή και νέα Εύα
φάγαμε, κοιμηθήκαμε
σαν τους πρώτους καιρούς:
ούτε θεοί, ούτε προφήτες, ούτε δαίμονες
δίχως ιστορία κι αμαρτήματα.

Ήταν καλά βολεμένο το σπιτάκι μας
σε λεύτερο πνεύμα και σώμα
κοχύλια περπατάνε και γελάνε στο γιαλό
τα νερά χαρά ζωής.

Δεν ήταν ακόμα παγίδα ο χρόνος.

ΑΙΘΡΙΑ ΤΩΝ ΑΒΥΣΣΩΝ

Στο χείλος τέτοιου παράθυρου
ανάμεσα σε δυό τυφλώσεις ο φεγγίτης
αλλαγή κλειδιών κι αισθαντικότητας
ακούγονται και φαίνονται ψυχές και δαίμονες
αστειότητας αντίστοιχης των ένσαρκων σε δρόμους.

Τριγυρνούν από εγκέφαλο σ' εγκέφαλο
κάπου ν' αράξουν
κάπου να σταθούν να γλείφουν
χθόνιας σάρκας δροσιά
κάτι από σεξ, τσιγάρο, αλκοόλ και φλυαρία.

Όντα πού αυτοβασανίζονται
σε αντανάκλασεων και σκιών πελάγη
αστείες σπηλιές των ονείρων της Γης
αιώνων μασούν τα ξεφτίδια
σε πράξεων παράθεση ακίνητη
μόνο τα ίχνη
των σβησμένων υδάτων της κοσμικής μας περιπέτειας
χτυπούν στον καθρέφτη του νου
της φύσης τα τρία στοιχεία ταραγμένα
σ' ανισορροπία κολάσεων
τέτοιες χαράδρες
καρφιά σε στροβίλους
μάσκες, μάσκες κι οχυρά σαπουνόφουσκας
καταφεύγουμε, που;

Ο ίλιγγος απέναντι:
αιθρία των αβύσσων απεραντοσύνης.

ΣΑΝ ΑΝΘΟΣ ΚΑΙ ΣΑΝ ΔΕΝΤΡΟ

Απόρρεσαν δύο φίλοι και ρωτήσανε:
ποια πειθαρχία μας χαρίζει σιγουριά
αυθεντία ποια μας διδάσκει τα σωστά;

—Όλα τα όντα τέλεια στο είδος τους.
Δώστε πίσω τις συμβουλές στους συμβουλάτορες
και στους γιατρούς τις συνταγές που σας σκοτώνουν
στους σοβαρούς επιστρέψτε το ύφος το γελοίο τους
διασκεδάστε με τους δασκάλους των γνώσεων, καθώς
παπαγαλίζουν.

Ας περπατάμε όπως ο ήλιος κι ο άνεμος
ελαφρά σαν το γαλάζιο τ' ουρανού,
ακίνητοι σε κίνηση που κάνουμε
δημιουργοί αισθαντικοί σαν άνθος και σαν δέντρο.

ΕΡΕΪΠΙΟ

Αφήνω το ραβδί
να πέσει απ' το χέρι
στην έρημη πόρτα ενός τέτοιου ερείπιου.

Ποια χέρια φιλοτέχνησαν αυτές τις μορφές
που τώρα θαμπά στους τείχους μου γνέφουν;
Ποιο μάτι διάλεξε μια τέτοια προοπτική
σ' αυτή την τρυφερή γωνιά της γης
που όλα τα βλέπει;

Κάθομαι στο πεζούλι το χέρι απλωμένο σε φύλλα ξερά
κι ο τρομαγμένος σκορπιός ακινητεί
διστάζοντας πολύ αν είμ' εχθρός ή φίλος.

ΣΕ ΦΙΛΟ ΣΚΥΛΟ

Αερικό, ψυχανεμίζεσαι
φίλους κι εχθρούς εδώ
παρών εδώ κι αλλού πουθενά
δίχως ανάμνηση και χρόνο
μνήμη ζωηρή παρουσίας του πνεύματος
ταπεινή κατάβαση
σε τέλεια σκύλου σάρκα.

Ματιά της αφοσίωσης
ντρέπουμε πολύ
που ανήκω σε γένος ανθρώπων.

Συντροφιά
σε θύελλες, πείνες, περιπέτειες, χωρισμούς
το ίδιο βλέμμα φιλίας σου
με φωτίζει ξανά
μες απ' της ανθρωπότητας το σκότος.

Μαζί ξανά περίπατο
μοναχικής, σιωπηλής συνεννόησης
τα δέντρα φίλοι αισθαντικοί
σαύρες, πτηνά της ξενοιασίας
βράχοι μοναχικοί όπως εμείς
και ψάρια του πελάγους
όλοι μας φίλοι πιστοί
ουρανός, χώμα, ειρήνη
των πάντων τρυφερότητα
χορτάρι ταπεινό σαν περιτό
τέλεια πληθώρα ανωνυμίας
ανείπωτη φιλία κι ελαφράδα ψυχής
η κτηνωδία εξόριστη σ' ανθρώπων κοινωνίες.

ΛΕΥΚΟΙ ΟΝΕΙΡΩΔΙΚΟΙ ΒΡΑΧΟΙ

Οι βράχοι κρεμότανε
λευκοί περήφανοι γυρτοί
στο πελώριο περιέχον.
Κι η θάλασσ' απόμενε.
Κυανά τ' αφρισμένα κι αχνά
κύματα, κύματα.
Στο βυθό η ψυχή σου να βρίσκεται
κι απ' την πίεση να σκίζεται το δέρμα.
Ψηλά οι βράχοι οι περήφανοι
οι λευκοί ονειρώδικοι βράχοι
να κοιτούν
να μιλούν όπως δε μίλησε
αίσθημα κανένα.
Δεν ήταν βράχοι πια αυτοί
ούτ' ήταν ρίγος κυανό
στων θαλασσών το γαλάζιο.
Ένας άνθρωπος ήτανε
σάρκα φωνή,
στη χαράδρα που αντηχούσε.
Μα στη γλαφυρή εσώτερη
ψυχική πορεία
κοιλιάδες δεν υπάρχουν
λιβάδια δεν βρίσκονται χλοερά
και φωνή ειδυλλιακής φλογέρας.
Των ακτών τα χείλη αντικαθρέφτιζαν
τον εαυτό σου
κι η θάλασσα βούιζε
βούιζε
ως τα φυκώδη της σπλάχνα
ως την πιο μικρή σταλίδα του νερού
που χρύσιζε ο ήλιος.
Κι ήταν μηδέν το Εγώ σου.

ΜΟΝΗΡΕΣ ΝΑΥΑΓΙΟ

Θυμάμαι που άραξα
κάπως κουρασμένος απ' τον άνεμο
— φύσηξε βοριάς τριάντα μίλια —
σ' ένα συνοικισμό ψαράδων, σχισμένο το πανί.

Στο πανδοχείο κόρες τρεις κι ένας θαμώνας
έστρωσε η μια το τραπέζι μου
η δεύτερη έφερε το κρασί
η τρίτη έπαιξε την κιθάρα.

Ήπια το χαμόμηλο κι έφυγα
προς το Νοτιά
κι έζησα μέρες εννιά, μονήρες ναυάγιο
στις νότιες ξέρες.

ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΜΟΝΟΣ

*Φωνάζει ο βοριάς κι οι βράχοι ορμούν προς τα σύννεφα
χαιρόμαστ' εμείς μέσα σε τούτο το χάος.*

*Γη σκοτεινή, χωράφια, τα πράσινα χέρια του δάσους μας
Κάμε ώ νύχτα να ζήσει
το βρέφος αυτό.*

*Φωνάζει ο βοριάς στο καλύβι
και του γύπα η φωνή και του φιδιού το σύριμο.
Μεθώ απ' το μελίτσι που μου φέρνει
από φύλλο σε φύλλο κι άνθος σ' ανθό τη γλυκιά
φωνή του κόσμου.
Δεν είμαι μόνος μες στους θάμνους των ψυχών.*

ΘΑ ΒΡΕΘΟΥΜΕ ΞΑΝΑ:

Θα βρεθούμε ξανά μίαν αυγή
να χαρούμε τον Αύγουστο;
θα 'ρθώ θαρρείς μια στιγμή
στα βάθη της αβύσσου όταν σε βρουν
όταν σ' ανταμώσουν τ' άκρα τέρατα
θα 'ρθώ να σ' ασπαθώ σαν πριν;
Πως θα μπορέσω να σε βρω
μέσα στη διάσταση του κόσμου;

Τα βατόμουρα δεν άφησαν καρπό
σε θέρμη μιας απώλειας που ρημάζει
το χώμ' αυτό
το φως αυτό που σβήνει την αυγή
σε ρίγος μέσα ρήγματος που εράπισεν ο χρόνος.

ΟΝΕΙΡΟ ΑΝΑΓΛΥΦΟ

Κρυστάλλινη αθωότητα η βραδιά
ενός τέτοιου φθινόπωρου
φεγγάρι ολόγιμο πάνω μας
τα δέντρα: κυπαρίσσι, πεύκος, ελιά
σ' αυτό το χερσαίο κομμάτι που βρέχεται
απ' του πελάγου τα ρίγη.

Δίπλα μου συ
βράδι, σελήνη και πέλαγος
στην ποδιά σου πέφτουν.
Κλείνω τα μάτια και χαίρομαι
η φωνή της Αμφιτρίτης μακριά
εγγίζω το έκθετο στήθος σου:
Όνειρο ανάγλυφο του κόσμου.

ΕΛΟΥΣΕΣ ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ ΣΟΥ ΣΤΗ ΒΡΑΔΙΑ

Έλουσες τα μαλλιά σου στη βραδιά
βουνό ψηλό, γαλήνη, το φεγγάρι
λειψό, στο δέντρο κρέμεται, και συ
κι εγώ σιωπηλοί,
(ένα πουλί λαλεί πότε και πότε).

Κάρφωσα το βλέμμα απ' τον εξώστη
κάτω στα νερά, φτερά της λήθης
όπου ανάμεσα,
δρυς και πεύκος στην αυλή
πλάι εσύ γυμνή
στη χλιαρή κι ανύπαρκτη ώρα.

Έκανα το σταυρό μου, προσευχήθηκα
χωρίς μιλά, η ελιά, η φτελιά κι ο στερνός
τζιτζικας κελάηδησε σα να 'λεγε
αυτός, σε μια φωνή του ονείρου μας την άχνα.

ΧΩΡΙΣ ΤΗ ΜΝΗΜΗ

Στης φυλλωσιάς τη δροσιά συναντηθήκαμε
κύμα, ψίθυρος πουλιών κι ο βάτος δεν ήτανε φράχτης
φάγαμε βατόμουρα, κόκκινα τα χείλη σου
τρέξαμε τον ανήφορο, τον κατήφορο
μόνοι κλώνοι στο θάλλος της έξαλλης φύσης.

Γελούσες ηχηρά χωρίς τη μνήμη σου
μια στροφή στ' ακρωτήριο κι όλα όπως ήτανε
πριν απ' την ιστορία, παραμύθια.

Στα πόδια σου λικνίστηκα
γυμνό παιδί και συ κορασίδα
κεράσια ρεματιάς κοχύλια του γιαλού
παίζουν τα δελφίνια στα νερά
γελούσες ηχηρά
από σπασμό χαράς στον ύστατο γκρεμό σου.

Κλωτσούσαν το χρόνο τα πόδια σου
ξαπλωμένη στη χλόη
ρολόι του αιώνιου, νεροσυρμή κι ορμή
δεν είμ' εγώ, δεν είσ' εσύ κι οι δυό μας
αλλά το κύμα πού μας πήρε και μας έφερε
σ' αυτή τη Γη
που χρόνος και αντίσταση τα στέγνωσε όλα.

ΒΛΕΠΩ ΤΟΝ ΑΝΘΟ ΤΟΥ ΑΓΡΙΟΛΟΥΛΟΥΔΟΥ

Απόγευμα ανοιξιάτικης χαράς
στο ερημικό τοπίο
πέτρες λευκές, σπάνιο χώμα εύωδιαστό
σκοίνων, φασκόμηλου τροφή και πέρα τ' όραμα
ουρανού και θάλασσας.

Βλέπω τον ανθό του αγριολούλουδου
βυθισμένο ξένοιαστα στη λιόλουστη
ετούτη τη γλυκιά απεραντοσύνη.

Θλίψη αγαλλίασης διάχυτης
μυριάδες χρόνια ζω σε θησαυρό μονήρη.

Το θάνατό μου ετοιμάζω ανάμεσα
στα ναρκωμένα πλήθη της κοσμούπολης
με το φως του φεγγαριού πάνω στα ερείπια
με την άρνηση του φεύγοντος κι ερχόμενου
σε μηχανές φραγμών και τυράννων μαυσωλεία.

Απόγευμα ανοιξιάτικης χαράς
μεγάλη και μικρή ανωνυμία.

ΔΕΙΛΙ ΘΑΜΠΟ

Δείλι θαμπό, χρώμα και σχήμα πλασμάτων
που στέκονται μια στιγμή μες στην κίνηση
δείλι θαμπό γιατί απορώ που όλα φεύγουν θλιμμένα;
Θυμάμαι ευγενικές ψυχές πονώντας ανεπαίσθητα
που αναζήτησαν παντού δίχως παρηγοριά
που αισθάνθηκαν το θείο μεγαλείο του ανέκφραστου
που πέρασαν απ' ώρες κι εποχές και γνώρισαν
τον αγγελικό πόνο δίχως απόδραση
που μέσα στην ασχήμια της Γης δεν φέρθηκαν άσχημα
στιγμές ανάφλεξης
ώ δείλι θαμπό όπου μέσα σου όλα ευδιάκριτα τρέμουν
νανούρισέ με λίγο ακόμα και σβήσε μου
απ' τη μνήμη το στίγμα
λύσε το δεσμό
πέτρα και κτήνος και νερό
δίχως κέντρο κανένα
σπασμένη χορδή των στιγμάτων
άκαιρου ρυθμού κι άπρεππου
χάδι χάος και δάκρυ.

ΓΥΡΩ ΑΠ' ΤΟ ΜΥΘΟ ΓΥΡΕΥΩ ΤΗΝ ΤΑΞΗ

Γύρω απ' το μύθο γυρεύω την τάξη,
αναζητώ τα ίχνη του ανέκφραστου.
Εδώ χαράδρα που απόκρυφα
ήχους κούφιους ηχάει.
Ο γύπας καρτερεί την αγιοσύνη μου.
Το θέρος θερίζει τα στάχια των φροντίδων μας
ανάψαμε φωτιά, καθήσαμε γύρω-τριγύρω,
το νύχτωμα, που σάλευε να φύγει απ' το νύχτωμα
που λυγίζταν σ' αιχμή λυρικής ισορροπίας.
Εδώ ζαρωμένοι
γύρ' απ' αυτό το πλαίσιο
μιας φτηνής μουτζούρας ζωγραφικής
είδα τον ανύπαρχτο φόβο
και την επιταγή της επανάληψης
το ρυάκι αναβλύζει και τρέχει
κακαρίζει η χελώνα στις όχθες του
κάθομαι και δέχομαι
αυτή την ποικιλία
μιας τέτοιας βουβής περιπέτειας.

(Παραλλαγή παλαιότερου)

ΣΕ ΑΣΤΡΙΚΗ ΕΞΟΡΙΑ

*Καθώς μολύνθηκε όλ' η Γη και πουθενά δεν θα σταθείς
πλανήσου ακόμα, πλανήσου.*

*Λίγες κορφές κι ερημιές κι άγονες πέτρες υπάρχουν
ακόμα εκεί να ζήσεις βόσκοντας αγρίμι ερωτευμένο
εκεί νά ζεις φυγάνθρωπα και άφοβα
δίχως απόδρασης ίχνος
κάτω από τον Ίσκιο κουμαριάς με του χαμόκλαδου το χάδι
μέσα στο πάναγνο πανέρημο φως φεγγαριού και ήλιου
οι γωνιές της Γης τρυφερές
άπειρε χώρε κι αγάπη αμόλυπτη που σμίξατε
κανένα παράπονο ή πικρία
μονάχα τέτοια ηδονή του ακέραιου
γεύση ζωής και θανάτου.*

*Επισκέπτεσαι της θάλασσας την ποδιά
με τα βότσαλα παίζοντας και τις πετρούλες
συντροφιά με το φιλέρημο ψάρι, τον κωβιό
που στέκει ώρες ολόκληρες εκεί τριγύρω
συντροφιά με του απότομου βράχου την συμπάθεια
ακόμ' απομένει το ελάχιστο το μεγάλο
ανέκφραστο άπροσμέτρητο αίσθημα
ακόμα ζεις λεύτερα κι άκοσμα
σε αστρική εξορία.*

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΜΕ ΧΕΡΙΑ ΚΕΝΑ

Καταμετρώντας ώρες, χώρων, των όρων εδώ
άκουσα το χτες ασήριχτος
φτωχός ψαράς στερημένων βυθών
αφήνω τις υπόλοιπες στιγμές στο δέος του κενού
λαβωμένο αγρίμι καταφεύγοντας
στων θάμνων τη στέγη.
Ποιο αφτί ή ποια γλώσσα θ' ανανέωσε για μας
τους εναντιώμενους σε κάθε ρεύμα
την υπόσχεση μιας σύντομης γαλήνης;
Μεταξύ χαράς και θλίψης κουφότητα
γυρνάς ανάμεσα
σε φωλιές πιθανοτήτων κι οδών
σε παντοειδείς σκουριές και καύσεις
που να στηριχτείς σ' αυτό το γλιστερό
το επισφαλές εσώτερο των δρόμων;
Ξένος σε γνώριμη Τροία
τροχός αιώνιας τριβής
καρτερική φρουρά που με συνοδεύει
αιγιαλός ξυπνημάτων και θάλασσα
και πέρ' απ' τα νερά κι απ' τα κύματα πέρα.
Οι θεοί λησμονήθηκαν, οι άνθρωποι απόντες
τέτοια πλαίσια γλυπτών εικόνων πολλών διαστάσεων
και φθείρομαι δω σε πάνοπλη δειλία.
Ελευθερία με χέρια κενά
σε τέτοια μακρινή κι αγνή εξορία.

ΨΗΛΑΦΩ Τ' ΑΠΟΛΙΘΩΜΑΤΑ ΕΠΟΧΩΝ

Σπηλιά: μιλιά αντηχεί σταλακτιτών
φωνές πετραίων περιστεριών, δεν ήσουν Σύ
κι ανήσυχος φωνάζω.
Μονάχος ειμ' εδώ, πόσους αιώνες;

Ψηλαφώ σ' απολιθώματα εποχών για να σε βρω
βαθύ σκοτάδι
μα η μορφή σου που 'μεινε ανθρώπινη πολύ
απομεινάρι δόνησης που μ' οδηγεί στη Γη
ξανά να σ' ανταμώσω σ' αλλαγή.

Σπηλιά: της λησμονιάς η έξοδος που να 'ναι; θα τη βρω;
Του χρόνου η περιπέτεια νέφος περαστικό:
η οντική σου ευγένεια το χάος θα γεφυρώσει.

ΑΠΟΣΥΡΕΣ ΚΑΡΤΕΡΙΚΑ ΤΗ ΘΕΙΑ ΣΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑ

Θεά του Αρχιεπελάγου μοναχική
στα σπήλαια των νησιών στις αμμουδιές τριγύρω
όπου χορεύουν οι γλάροι κι οι μύραινες κρύβονται
στις τρύπες των υφάλων.

Πεύκα φύονται
στέκουν εκεί σε γκρεμούς κι αναπολούν
τη χωνεμένη αύρα των κυμάτων.

Θεά σε κέντρο κόσμων και δονήσεων
κύματα ρυθμικά του ωκεανού
Θεά του ονείρου και του θαύματος
έρχομαι προς Εσένα
οι ακτίνες Σου, το πνεύμα, την Όψη λαπρύνουν
και τ' άχρονο βλέμμα Σου
τη νύχτα του χρόνου διασκορπά.

Σπίτι το περίφρακτο
με καλαμιές, με κυδωνιές σ' ανθό
κοντά στο Άστυ αυτό, όπου μηχανέλαια πουλιώνται.
Πίσσα στ' απλωμένα χέρια μας.

Να κι η Όψη του απαλαίσθητου λοφίσκου
σκιές φωτεινές χαϊδεύουν τη ρίγανη
αναπνέει το φασκόμηλο
αραιά ταξιδιάρικα σύννεφα όπως η ψυχή Σου
κι ο φτωχός μας σκοίνος παραστάτης
στα πρώτα βήματα του Έρωτα
κι ο βάτος ο καλός συχνά που γάτζωνε το φόρεμα
και μάτωνε το δέρμα από χαράς τρεξίματα
στ' αρχαίο μονοπάτι.

Θεά του Αρχιεπελάγου μοναχική
έρχομαι ξανά στην άμμο αυτή
που άλλοτε αγάπησα
και την οργή του Ποσειδώνα ξέφυγα
έρχομαι ξανά, μα, που 'ναι η φωνή Σου;
κι η αγναντερή κορμοστασιά που από μακριά
πελώριο πλάσμα του Θεού στη ζεστασιά
της δέκατης ώρας που μου 'γνεφες.
Θεά Σε καρτερώ
πάνω στο βράχο της ακτής κι οι μύραινες
φίδια στα ρευστά τα κράσπεδα
παραφυλούν το θύμα σε σύμπαν δραματικό.
Δελφίνια αφρίζουν στ' ανοιχτά
και παίζουν τα μαγιόψαρα με τον ξιφιό
λαμπρό σπαθί κι αστραφτερό στον ήλιο.

Ήταν εδώ ποτάμι στο Άστυ μας
και κάτω από το Άστυ ερείπια ιδεών

άλλων καιρών ξερίζωμα που ρίζωσε στο άχρονο
όλα πού είναι Τώρα.

Ήταν εδώ ποτάμι
κι οι κόρες του χωριού μας προς τ' απόγευμα
συχνάζουν να λουστούν
κι ο παράνθρωπος κούκος την άνοιξη
πλησιάζει να σμίξει το τραγούδι του
με των μελών τους το ρυθμό
που κολυμπούν στη γύμνια.

Ήταν εδώ ποτάμι
λόφος εκεί με το ξανθό του πρόσωπο
το δικό Σου πρόσωπο που αγάπησα
και τώρα οι μηχανές μου το πληγώνουν
ο λόφος ο ξανθός κι Εσύ

πού ο βάτος άλλοτε Σου χάιδευε το πνεύμα
σαν ζέση του κορμιού
κι ο φίλος μας ο σκοίνος παραστάτης
στα πρώτα βήματα του Έρωτα
αιθέρας όλα και παλμός
στο σώμα που κρατώ και με κρατεί
κι Αυτή,
που να 'σαι;

Φωνάζω γοερά
τα φύλλα πέφτουν με τον άνεμο
οι μύραινες φωλιάζουν πιο βαθιά
οι αλκυόνες συναθροίζονται
κι οι γλάροι οι φίλοι μας
κι οι σαύρες οι φτωχές
που τόσο τις αγάπησες στη μοναξιά των βράχων Σου
όλα μαζί σε τέτοια συντυχία τρυφερότητας του Αχρονου
μπροστά στο Θείο Σου κορμί
μοιρολόι της απουσίας Σου
μαζί κι η θάλασσα που ζώνει τις ακτές
σ' αιώνια συναυλία.

ΣΥΝΤΡΙΜΜΑΤ' ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ

Ἦρθα προς σε, ποταμέ του δάσους,
απότομες πλαγιές και βράχοι και θεόρατοι
πλάτανοι συντροφεύουν τη ροή σου
οι στενωποί απ' τα όρη και κάμπους πλατιούς
όπου χορτάρι ζει κι ανθεί και ξηραίνεται
οι δρομίσκοι προς σε καταλήγουν
διάδρομοι ενοχλημένης ψυχής
που δεν θέλει να κατοικήσει
δραπέτης
μέσ' από σκιές και θάμνους
άνοιξα δρόμο και στάθηκα στην όχθη σου
συντρίμματ' αναμνήσεων
χαλκός κι ένστικτα βιομηχανημένα
είναι καλά
όταν γλιστρούν τα νερά σου
ανάμεσ' από βράχους φυλλώματα κορμούς
κι εγώ αδελφός τι από σένα ζητώ;
Προς το βράδυ τ' αγρίμια γυρνούν
για τροφή και τρέχουν κι ουρλιάζουν
το σκοτάδι της ψυχής μου ενώθηκε
μ' αυτές τις φωνές μ' αυτή τη νύχτα με τον ψίθυρο
του αργού και γαλήνιου σου ρου
τίποτε δε φθάνει στο χείλος σου, τόσο συνθλιμμένα
κύματα κυμάτων με νέους συνδυασμούς
τι έφταιξα κι είμ' ο φορέας τους;
τι αποπληρώνει ο δέκτης αυτός ενώ η μυθική
και ήρεμη εκείνη πέτρα
εντός κοιτά και δεν επιθυμεί, δεν φλέγεται
φύση και γνώση κι ύπαρξη δεν συγκινείται πια
όλα τα μάτια σου είναι το ίδιο.

ΚΟΠΗΚΕ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΔΩ

Έδώ φωνές ορτυκιών, γέφυρα
σε δύο φάσεις ανάμεσα
κυλά το νερό, απαλά μιλά το κύμα
προς όλα, δίχως κατεύθυνση
κι η αίσθηση χάνει το χρόνο στο αίσθημα.
Υγρό το κλίμα της ψυχής σαν την μπόρα που έρχεται
καλώς την αδερφή μας καταιγίδα.

Καταρράκτες τα σύννεφα
οι γέφυρες ενώθηκαν ψηλά και χαμηλά
μιλά η βροχή, λάσπης σχισμές
αιχμές του πόθου και φόβου στη Γη
σε ρηχό βυθό διαφανή και κατάβαθο
φύκια σαλεύουν
χέρια μυθικά της θάλασσας
μέδουσες κι εσύ
μισή στο ξέφωτο μισή στο δάσος
άρωμα τ' απόβροχου
ορμή του ποταμού που παρασέρνει
κορμούς, κορμιά μ' ερημιά που ενώθηκαν
όταν οι φτερούγες χτυπιώνται σε βράχους
κι όταν αναγγέλλει μια τρυγόνα το φθινόπωρο
μιας άλλης εποχής, αναστραμμένης
κόπηκε ο χρόνος εδώ, άυλος χώρος, παλμός
κύμα που σ' έφερε σ' αυτή την αντίστιξη.

Άκου: ξημέρωσε
μοναδικό αυγής αντίδωρο
βρύα και πουλιά και φίδια εδώ στη βρύση
και συ με θλιμμένη χαρά
κυρά που άπλωσες το βλέμμα
αίμα του ανθρώπου πνεύμα τ' ουρανού.

ΥΜΝΟΣ

Απότομη ακτή κορυφή κι ακρωτήρι
Θάμνοι αρωματικοί, κλήματα
εξόριστοι τούτο το θέρος εξαίσια εξόριστοι.
Ο τελευταίος δεσμός αποχωρίστηκε
μέσα στην απόλυτη γύμνια μας
γελούμε μ' όλα τα πλάσματα.
Καίει ο ήλιος πέτρα ζεστή και θάλασσα
νερό απ' τα έγκατα του βράχου
σκιά των θάμνων κρυβόμαστε.
Λωρίδα αμμουδιάς απαστράπτουσα,
στέκω στην άκρη της τέλειας καθαρότητας
σώματα των δύο φύλων
καίει ο ήλιος κι η σάρκα σαν φως
ελαφρό πνεύμα
φωνάζω μυστικά κατακόρυφα
ένας ίππος τρέχει προς τη θάλασσα
τρέμουν τα φύλλα
πλάι στων ανθρώπων την έρημο
απέραντος ο αντίλαλος αναδιπλώνεται
σαν από μύρια στόματα
ύμνος.
Ταξίδι αστρικό
ζωή που κερδίσαμε
το ανέκφραστο της έκστασης
πλήρες ετερότροπο
πτηνό κορίτσι και ψάρι.
Με συντροφεύει ο έρωτας
με ζει το θείο μένος.

ΜΕΤΑ ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟ

Το πλοίο βυθίστηκε, κολύπησα
μίλια δέκα οχτώ
αγκαλιάζοντας το ύστατο αντικείμενο
μονήρης ο τόπος που μ' έφερε το κύμα
σ' αυτή την ακτή
κορμί στη στεριά, πόδια στη θάλασσα
γαρίδες, καβούρια με χαιδεύουν.

Σύρθηκα ως το βράχο, πηγή που ανάβλυζε
μέσα στην άκρα θέρμη του πετρώτοπου.

Και να
με γέλια ξαγναντούν χορεύοντας
οι νύμφες του βουνού
ολόγυρα καθήσανε κοντά μου.

— Δε θυμάσαι ; είπε η Κυπρίς
εγώ 'μαι που σε τράβηξα λιπόθυμο απ' το κύμα,
αντρείε τιμονιέρη της απώλειας.
Άφησαν τις εσθήτες τους να πέσουν, τα μαλλιά
στους ώμους πάνω
με παρέσυραν στο χείλος, στο γκρεμνό
ψηλάφησα τα μέλη μου και ζω
δεν είναι τάφος μου το σώμ' αυτό
δεν είν' οργή θανάτου η αύρα αυτή που πνέει.

Φορέσαμε στεφάνια απ' ανθούς
και τρέχαμε ανάμεσ' από φύλλα
ρίγος μυθικό, τοπίο κι αίσθημα

πραγμάτων και πλασμάτων ανακάλυψη
ξανά και ξανά και ξανά
πόσες φορές γεννήθηκα
στην παρθενιά, του κόσμου ;

ΣΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΗΝ ΑΚΡΗ

Ήταν απόγευμα
μυθικό τοπίο σε μια γωνιά
μάζεψε τον ήλιο,
και συ
πλάσμα που λησμόνησε
τον εαυτό του
κορμί σ' ορμή σιωπηλή
οι καλαμιές τραγουδούν
κρεμασμένο το πολύχρωμο φόρεμα
στο κλωνί, μ' υπομονή μια στάμνα περιμένει
στης δροσιάς τον ίσκιο, σύσκιο παραπέτασμα
ζαρωμένοι στου κόσμου την άκρη
μ' όλα μαζί
πέλαγος ουρανός και γη
κι εμείς παντού διάχυτοι
καρφωμένοι στην ανάγλυφη στιγμή
του Αιώνιου Τώρα.

ΑΝΑΒΑΛΛΟΝΤΑΣ

Αναβάλλοντες πάντα δίχως μάσκα κι απόφαση
αδιαφορούμε
σαηνευμένοι θαυμασταί του φεύγοντος
το απέραντο παρελθόν στο απέραντο τώρα συνθλίβεται
παρουσία του απόντος
αρκεί ο φαύλος τούτος κύκλος.
Σε θυσίες ανάμεσα κι υποβολές
φεύγουν οι μέρες κουράστηκα
μέσ' από τέτοιο αχρωμάτιστο πέλαγος
συντυχίας και ρευμάτων
έξω από μας
το βάρος δίχως τη βαρύτητα ζυγίζοντας
τη σιωπή στην άμμο φυτεύουμε
τ' άοσμα και τ' άκαρπα λουλούδια.

ΠΕΛΑΡΓΟΣ ΚΑΡΤΕΡΕΙ

*Κοντά σ' αυτόν τον ποταμό
μήνες εφτά ενδιαιώμαί.
Νύχτα κι αυγή
σταλάζουν οι ώρες,
στού ποταμού τη στάσιμη ροή
πελαργός καρτερεί
να μοιραστούμε την άκοσμη δόξα μας
μέσα στην ποταμόλουστη ακραιφνότητα του ονείρου.*

ΚΥΜΑ ΧΑΡΑΣ

Κύμα χαράς τα κόκκινα χρώματα του θριάμβου μας
όταν όλα ησυχάζουν στη γαλήνη.
Τρυφερή καρτερικότητα στην Τρικυμία τους αφρούς
άφοβος ο γλάρος φτερουγίζει.
Του ανέμου το λαχάνιασμα πάνω στους γκρεμούς
χαρούμενη πηγή που τραγουδεί
συνθέσεις γλάρων, κύματα, σώματα
που τρέχουν στ' ακρογιάλι
κι επέλαση των ίππων πάνω στο γρασίδι της φθοράς
τέρψη της τρεχάλας, λεύτερα πουλιά,
φυτό κι εγώ σε μια γωνιά
απάνεμη διαβάζω τη ζωή μου.

ΔΕΣ Τ' ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ ΚΥΜΑ

Δες τ' ανοιξιάτικο κύμα στον κάμπο
λόφοι τριγύρω κι εμείς
αφημένοι σε μια τέτοια τρυφερότητα.

Εδώ άλλοτε
απ' την αρχαία φυλή, παρόμοιαν ώρα
παίζαν οι παιδούλες στο χορτάρι
κι οι μέλισσες ξένοιαστες και τα στρουθιά
κι η πεδιάδα σε πέλαγος χαράς
όπως εμείς, αγαπημένη.

Το βλέμμα σου απλώθηκε στο αιθρίασμα
το χέρι σου άγγιξε το χέρι μου.
Έσκυψα και πήρα ένα συντρίμμι
Μυκήνες, Τύρινθα κι οι παπαρούνες στην ίδια θέση
αναπαρασταίνουν το αίμα που χάθηκε
κάτω απ' τα μάρμαρα των ογκολίθων.

Άφησα να πέσει το τεκμήριο
η αγάπη σου με γέμιζε
κι ήταν ανέκφραστα πλήρης η όραση
μιας στιγμής που ανακύκλισε το θάνατο
στο αιώνιο της φύσης πανηγύρι.

ΜΕ ΚΑΡΤΕΡΟΥΣΕΣ ΣΤΟΥ ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΤΟ ΑΙΣΘΗΜΑ

Πορεία, πορεία σκληρή
διπτότητας του πολλαπλού στο Ένα
και στάθηκα εδώ
άσπιλο τοπίο, το βλέμμ' αναστραμμένο
κρυμμένη ψυχή στα γύρω υψώματα.

Κρυώνω κι η νύχτα πέφτει πυκνή
χτυπούν την πόρτα Σου
σπίτι σίγμα στο πέλαγος
με καρτερούσες στου αγνώστου το αίσθημα.

Δωσ μου το χέρι, κουράστηκα
ως πότε θα διαρκέσει αυτή η πορεία ;

Όμως τα μάτια σου ολοκάθαρα
κι αδίστακτη η καρδιά στο θησαυρό της.

Έτρεχε η βρύση, λουστήκαμε
γυμνοί θεοί στην αμόλυντη επαφή
του κρυμμένου τοπίου.

ΔΙΧΩΣ ΕΛΠΙΔΑ ΚΑΙ ΦΟΒΟ

*Βράχοι μονήρεις, περίοπτη κορφή
ανεβαίνω κι ακούω τη φωνή σου
να με φωνάζει δίχως όνομα
στη φωτεινή κι εξαίσια τούτη ώρα.*

*Η πηγή κελαρύζει παράχρονα
συστάδα θάμνων, κυπαρίσσι
κι εμείς με καρδιά διαυγή
λησμονημένα πλάσματα
περιφερόμαστε
δίχως ελπίδα και φόβο.*

ΜΑΛΛΙΑ ΠΟΥ ΣΟΥ ΤΑ ΧΤΕΝΙΣΕ Η ΦΥΓΗ

*Κάθησες δίπλα μου, ζεστό το βράδυ αχόρταγο
όπως η φωτιά μετά τη φλόγα.
Μαλλιά που σου τα χτένισε η φυγή απ' αυτή τη γη
και χέρια αγαπημένα που χαιδεύω.*

*Που βρίσκομαι ; καμιά φωνή.
Στην υπόκουφη αυτή, του Νερού ευρυθμία
ακόμα κοντά μου, σ' αυτό τον Γκρεμνό
που θά με πάρει, είσαι κοντά μου ;*

*Δάκρυσες δάκρυ κουρνιαχτός χρώμα σ' αυγή
μια στιγμή χαράς και γύρω μας το αιώνιο.*

ΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑ ΣΚΟΡΠΑΝΕ ΣΤΟΝ ΟΡΙΖΟΝΤΑ

*Σε κοιτάζα στα μάτια, αιώνια αυτά
πετράδια που θά σβήσουν να χορτάσω
να ρουφήξω τη μορφή σου στο βυθό.*

*Άσε με να 'μαι μόνος μια στιγμή
στα ερημικά συναισθήματα
που πλημμύρισαν τη γη μας.*

*Άσε με μόνο να 'ρθώ
απ' άλλο δρόμο νά σ' εύρω
θα 'ναι καλο το ταξίδι μας
χαίρετε
τα σύννεφα σκορπάνε στον ορίζοντα
κι έφτασε η Νύχτα.*

ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ΣΤΟ ΣΟΥΡΟΥΠΟ

Που πάμε σ' αυτό το βυθό ; δεν ήσουν σύ
μέσα στο φως, μέσα στο χάδι, μέσα στ' όνειρο
της διπλής μας παρουσίας μόνης μ' ένα ;
Τα χρώματα στο σούρουπο τονίσανε
της θλίψης μας την πλέξη, το νανούρισμα
της απόγειας αύρας με καλεί. Δεν ήσουν συ
σ' εκείνο τ' ακρογιάλι που η ψαρόβαρκα
λικνιζόταν σαν παιδί μέσ' στο αιώνιο;
Κλαδιά στους απόκρημνους βράχους
και λίγ' αγριόχορτ' ανάμεσα
στις σχισμές κατοικούν
θυμάρι και ρίγανη
το Ερωτικό τοπίο αρωματίζει.
Που πάμε σ' αυτό το βυθό
της θλίψης μας, δεν ήσουν συ, δεν ειμ' εγώ.
Σαν πέρασμα του ανέμου μένει η μνήμη.

ΚΑΙ ΣΥ ΖΕΣΤΟ ΜΗΔΕΝ ΤΟΥ ΟΝΕΙΡΟΥ

Ήρθες περαστικά κι εγώ σ' αντίκρισα
μια στιγμή, που το φόρεμά σου ανάπνεε
μέσα στ' όνειρο της θέρμης του κορμιού σου.

Πήγαμε περίπατο και χάθηκες
σκιά προγονική μέσα στο δάσος.

Κάθομαι, περιμένω ανασκαλεύοντας
του δρομίσκου τη σκόνη, δεν ήρθες.
Τα πρόβατ' επιστρέφουν απ' το βόσκημα
σ' άγνωστη ώρα το κύμα στο γιαλό σιωπηλό.

ΣΤΟΥ CHANDRAGUPTA ΤΟ ΠΑΛΑΤΙ

305 π.Χ.

*Τραγουδιστές, χορευτές, καμαριέρες,
κρασί και σοφιστές απ την Ελλάδα.
(κατά Μεγασθένην και Αρριανόν)*

*Στη Συρία ξεπέσαμε
εκείνη κολυμπούσε δίπλα στην τριήρη μας
κοίταζα εγώ τιςπραμάτειες για τις Ινδίες.*

*Τώρα, εδώ στην Barygaza
δυό αρπαγμένα κορμιά
πεταμέν' ανάμεσα σ' εμπορευμάτων στοίβες
αναπολούν την αδειοσύνη μετά το συμβάν.*

Ντόπια χαρούμενα πλήθη, μελαψά.

*Μας πούλησαν στου Chandragupta το παλάτι
σοφιστής εγώ κι η Φιλομένη χορεύτρια.
Όμως τώρα
μ' ένα περίεργο μείγμα γλωσσών της κατάρρευσης
βρέθηκα ξανά στη νέα Barygaza μας
μα η ξένη τριήρης που άλλοτε μας άρπαξε
το θεσπέσιο εκείνο πρωί απ' την Αντιόχεια
όπου η Φιλομένη κολυμπούσε
κι εγώ κοίταζα τα μείγματαπραμάτειας και λαών
η τριήρης ναυάγησε τώρα στο μεσόδρομο
κι ούτε νησιά, ούτε στεριές, ούτε ρευστό
στοιχείο δεν μας πνίγει.*

*Μονάχα μια αιώρα τυραννεί
της ιστορίας το διάδρομο.*

MINUCIUS FELIX

τρίτος αιώνας μ.Χ.

Ωραία του φθινοπώρου βραδιά, σύννεφα σκορπιστά
εδώ κι εκεί, της θλίψης αδερφοί συνοδοιπόροι.

Το ποτάμι κυλά μα εμείς στο λιμάνι
της Όστιας θα σταθμέψουμε :
γλώσσες τα κύματα γλείφουν τα μέλη παιδιών
κοχύλες αστράφτουν στον ήλιο.

Έλα Οκτάβιε σύ :
ασε μια στιγμή τον σωτήριο λόγο.
Πάψε Καικίλιε να κλαις
για των θεών σου την ήττα.
Στην αμμουδιάν αυτή της Όστιας
όλα θα πέσουν, λόγοι σωτήριοι και θεοί.

Νοσταλγώ τη φυγή
ανάμεσα σε άμμο και γη
που κάτι αμμόχορτα κι άλλοι φτωχοί
του θεού λειχήνες, αδιάφοροι
για το υγρό και το ξηρό κι ενάντιοι
προς κάθε οριστική πραγματικότητα
τις ρίζες απλώνουν.

Τι προς εμέ; τέκνο του γίνεσθαι χαζεύω
και χαίρομαι που ακούω παντού τη ζωή
σφιχτή κι ατράνταχτη μέσα μου
ανάμεσα σε δυό απελπισίες.

PALINURUS

Nudus in ignota, Palinure, iacebis harena

*Μέσ' από ήχους διάτρητους
απ' το κέρασ του Τρίτωνα
ξανάρθα σ' αυτή την ακτή
πόσους αιώνες;*

*Με το δοιάκι στα χέρια ως σωσίβιο
κι ένα κομμάτι πρύμης κολυμπώ
καλαμαριών αρπάγες με προσδένουν
νερά πελάγους, ρεύματα
ακούω των κυμάτων το συρμό
πίσω απ' τις κουρτίνες των ανέμων.*

*Περιπλανιέμαι τώρα στο χώρο του χρόνου:
γυαλένιος ουρανός και βάθος πράσινο.
Γλάροι πετούν και χλευάζουν τα πλήθη της Γης
κι εγώ νοστάλησα το χώμα.*

*Ποια γη στεριά θα με δεχτεί
ακόμα το πηδάλιο κρατώ στα σπασμένα μπράτσα μου.
Στεριά, στεριά που σε πατώ, Λουκάνια γη
δέξου με συ γιατί έχω κουραστεί
απ' τη ρευστή μητέρα.*

*Λοφίσκοι στέκουν σ' ομίχλης μειδίαμα
θολά βοσκοτόπια τον ήλιο γεύονται
κι οργιάζουν νυκτόβια σε μέρα δασική.*

*Κλαίω που εξώκυλα εδώ
μεταξύ δύο γεννήσεων
σε φασμάτων εικόνες*

*απωθήσεις κι έλξεις σε ρεύματα
αισθημάτων και σκέψεων
ξανά σ' αυτή την ακτή
πόσους αιώνες;*

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΥΠΑΤΕΙΑΣ

415 μ.Χ.

Έξω απ' αντίθεσης ζεύγη.

Φίλοι της Υπατείας
όχι πως το κάλλος της μας θάμπωνε
—κι εμείς ωραία κορμοστασιά και τόλμη και γαλήνη
είχαμε δώρα μας.

Μια μέρα, θυμάμαι, καθόμασταν
ν' ακούμε την κρυστάλλινη φωνή — αυτή με το 'να πόδι
ως το γόνατο, τη θάλασσα ανατάραζε
και τ' άλλο σκέλος της στο στήθος του Κλειτία
την ομιλία ξανάρχισε:

—ο κύκλος σ' ανακύκλωση θα 'ρθεί
προς άλλον κύκλο του πνεύματος
κι εμείς εδώ, στην άμμο αυτή, ρουφάμε το μελέμι
σου Μυρτώ
και συ Αμύντα, φίλε μου αγαθέ
Κλειτία συ, να κρύψω την αγάπη μου
για το ακέραιο κάλλος σου
σώμα, ψυχή και πνεύμα σ' αρμονία
κι εμείς εδώ
στιγμή του αιώνιου, θα περάσουμε
οι βάρβαροι θα 'ρθούνε. Κι εμείς ξανά:
επιστροφή πολιτιστών σε υπανθρώπων ζούγκλα
θα 'ρθούμε ξανά
στ' αγαπημένα εδάφη.

Έλεγε αυτά κι ενώ ήταν όλα χαρωπά
και πνευματώδη και παράξενα
ακούστηκε βουή κι οχλαγοή
απ' την πόλη κι έφτανε:
την άρπαξαν, την έδεσαν, την έφεραν συρτά
στην εκκλησιά των «χριστιανών»
άλλοι ραβδιά κρατούσαν άλλοι πέτρες άλλοι σίδερα
κι άλλοι βιβλία-πατύρους
καίγοντας και χτυπώντας.

Έμεινα και κοίταζα το θέαμα
πληγωμένος από ράβδους της «αγάπης χριστιανών»
με νόμιζε νεκρό το πλήθος.
Τα λαξευτά της δάκτυλα που κάποτε
σε μια διαλεκτική στροφή με χάιδεψαν και μου 'κλεισαν
το αυθάδες στόμα
τα λαξευτά της δάκτυλα κατάκοιτα
στης εκκλησιάς τη μέση.
Και να, ο αρχαίος ο λατρευτής
ξανά γεννήθηκε στο σήμερα
κυκλωμένος απο εχθρότητα Γραικύλων

να βλέπει πάλι την ωραία όψη της
θλιμμένα χαρωπή
και να θυμάται την κρυστάλλινη φωνή
τη σκηνή στη θάλασσα και του Θεού τα πλάσματα
που αγαπούσαμε μαζί,
να πληροφορηθεί το νέο της μαρτύριο
μόνος να μένει
ξανά και ξανά
μόνος, ευαίσθητος και πράος σαν φυτό,
του κεντρικού ρομπότ-Έγκέφαλου
την ηλεκτρονική κατασκοπεία
κάθε συλλογισμού κι αισθήματος
τηλεκαταγραφή και τηλετιμωρία να προβλέπει
σε πληθυσμούς-ρομπότ.

(Δημοσιευμένο από περιοδικό ((Κοχλίας» 1946)

ΟΙ ΑΡΠΑΓΕΣ ΤΟΥ ΤΑΛΩ

Τον είδε αργό, σκυφτό κι ατάραχο τον Εύπλοο,
ναύτη της Φοινίκης, τον είδε αργό
αυτός ο Τάλως ο γίγαντας
Λαπίθων, Μηνώταυρων κράμα.

Καθόταν στην ακτή στα βόρεια της Κρήτης μας
κέντρο ρευμάτων οχλικών κεντρί φωλιάς του μίσους.
Καθόταν στην ακτή, χέρια τεράστια, πλατιά
το δέρμ' ασφάλτινο, τα νύερα του αλυσίδες
ο Τάλως μας τώρα ο νέος θεός
που μέσα μας τρέφουμε
καταβροχθίζει πολιτείες τερμιτών κι ακτών θαλάσσια κήτη.

Τον είδε αργό, σκυφτό κι ατάραχο τον Εύπλοο
να παίζει, αμμουδιάς φιλί, χαλί φυκιών
πέτρες να ρίχνει στο νερό
όταν αυτός στα μπράτσα του έσφιγγε
όχλων πολιτείες κι έργα νου. Ουρανού
ακτίνα τον Εύπλοο συνόδευε
καθώς πλησίασε μυθικά σχεδόν διάφανα, το Τέρας.

Τάλω συ, Τάλω των ψυχών. Τον κοίταξε κατάματα
το πνεύμα του Εύπλοου μέσα στη σιωπή: γκρεμνός, φραγμός
πανικός στα τεράστια έργα μας.

Τάλω που θερίζεις με τα δόντια σου
με τ' ασάλινα μαλλιά σου που μας δένεις
ρίχνεις στο πηγάδι του βυθού κάθε μας φρόνηση
θεέ των όχλων και των τυράννων
Τάλω πως τολμάς να στέκεις εμπρός μου;

Η θάλασσα ταραχτήκε: φωτιά και λάβα και σίφουνας
εξάτμισε το πέλαγος και φάνηκε
πληγή απύθμενη, χαράδρα ωκεανού
έσω γκρεμνοί, έδρα της οίησης και βάραθρα
του πυρετού, αετού φτερά
το ζύγισμα κρατούν του κόσμου.

METANOIA

Παρασυρμένος απ' το παιγνίδισμα του Yin-Yang
γέρος πια και βαρύς απ' τα στίγματα
δεν κλαίω που το σώμα μου θ' αφήσω, αλλά θρηνώ
επαναστάτης Ηγεμόνας με τέτοια στελέχη:
μανταρίνοι στα μεταξωτά ντυτοί, αγέρωχοι
σε λαό απλό.

Γιατί δεν μελετούσα πιο νωρίς
τη φύση του εαυτού της αυταπάτης και απάτης
στο «Μυστικό του Χρυσάνθεμου»;
ή τουλάχιστο «I ching» και «Nei ching»;
Τι με τύφλωσε τόσο πολύ κι εγκατέλειψα
τους πληθυσμούς της αυτοκρατορίας για λέξεις κι ιδεώδη;

Δεν απόσπασα το βλέμμα ούτε στιγμή απ' το Teh
(γοητεία των παραστάσεων κι εικόνων)
Δεν έριξα ούτε μια ματιά
προς τα κατάβαθα του εντός
σ' ακοσμικής αγάπης φως
περ' από φόβων σκιές και συνθήκες του βίου
καθρέφτης αρραγής και αμιγής που αντανακλά
όπως τα πράγματα συμβαίνουν.

Παρασυρμένος απ' το παιγνίδισμα του Yin-Yang
γέρος πια, θα διαπλεύσω μετά θάνατον, ανέτοιμος
τον μέγα ωκεανό των ανακλάσεων
και των κόσμων σαν σκιές εντός μου
απ' το Τάο, πολύ, πολύ μακριά
Τάο, πατρίδα όλων μας αρχέγονη
που τα πάντα διατρέφει κι αγκαλιάζει περιμένοντας
επιστροφή της αγωνίας των τέκνων στην αμόλυπτη γαλήνη.

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΝΤΑ

Ήταν καλά στη σπηλιά, απονήρευτος
πέρ' απ' τ' αστρικό σώμα, στα κύματα του νου
πέρα, μα πλάι του είχαν πέσει δυό ακτίνες
του ήλιου τ' ανοιξιάτικου μετά τη βροχή
τα φύλλα υγρά
φουσκωμένη η ψυχή του απ' το νόστο
σ' αύτη τη γη, δυό-τρεις ακρίδες
μονήρεις πηδούσαν κι η όψη του λωτού στ' αυλάκι πιο κει.
Κι ήρθ' αυτή η κόρη Nalini,
αφρόντιστα μαλλιά μες στη φροντίδα της
λίγες λουρίδες πάνω της για εσθήτα.
Γονάτισε μπροστά του.

Nali-niii ó achós απ' την πέτρα αντιβόησε
κι ανατρίχιασε το νερό του λωτού
Na-li-niii, κι η ανάσα της γέμισε τ' άδειο.

Η κόμπρα, φίλη πιστή του ασκητή
σήκωσε το κεφάλι της ασπίδα
κι η κόρη τα μάτια προσήλωσε
αφήνοντας το στήθος της γυμνό.

Ήταν καλά στη σπηλιά του, τα πουλιά
του φέρναν καρπούς των περασμένων έργων.
Και να, ήρθες εσύ Nalini
και φως και νερό και πουλιά και φίδια
μουσική του κόρφου σου
νοσταλγία της Σελήνης και της θάλασσας
του φευγαλέου μελαγχολία.

Η ΚΟΡΗ ΤΗΣ ΤΥΡΟΥ

Σπίτι λευκό
βράχος του νησιού στη δύση
φωνές των ναυτικών κάτω απ' την όμορφη ποδιά
που κεντούσε στων φυλών τα γόνατα.

Οι γλάροι της Κύπρου, της Κρήτης τα κύματα
και του Λιβάνου οι κέδροι σαν χορός
τριγύριζαν αλήτες.

Τι -να 'μαστε; συλλογίστηκε, πλέκοντας τις κοτσίδες της
κληματαριάς κορμοί πάνω στους ώμους
τι να 'μαστε; θυμήθηκε
την παρουσία των αδελφών στην απουσία τους
— να τα κοσμήματα στα χέρια της
κι οραματίστηκε ναυάγια στις ακτές
και συμπλοκές
μ' Έτρούσκους, Έλληνες κι Αιγύπτιους
κι άλογα και σπαθιά των Χύξων
και πλίνθινες γραφές ασσυριακών ξιφών
σε γυναικών συλλήψεις.

Αυτή ήταν σίγουρη στο βράχο της
δέκα οκτώ χρονών μετρούσε κι η καρδιά της
αγκάλιασε στον χτύπο της τον Κρητικό
πρόσφυγα κι έμπορα
όμορφο νέο στην ορμή της θάλασσας
του πόθου της, που κόρεσε μια νύχτα
στης φώκιας τη σπηλιά.

Το καΐκι περίμενε
και το κύμα ξεσπούσε
κι η φώκια αφουγκραζόταν
ως την κλίμακα της μέθης της
αιώνες τώρα
τα καΐκια στους βυθούς
μα τα ίδια κύματα γλείφαν το δέρμα της
στις μουσικές ακρογιαλιές ζωής και θανάτου
ν' αναστηθεί ξανά σε κόρη που θυμήθηκε
ωραίος ο κόσμος τέτοιων φυκιών
τα πρόσωπα, ωραία, των λόφων
κι η γη μας - κόρη, κι η βουή του ποταμού
που ανάτρεψε το ρέμα του:
παίζουν παιδιά αιθερικά στον κήπο του σπιτιού της
κι οι γλάροι στο πεζούλι ξεκουράζονται
και τα γαρούφαλα
κι οι κρίνοι που ευωδιάζουν σύλληψη
κι αυτή που κάθεται
έλα μελέμι
σε στιγμή μιας αντίστιξης
όμορφε, ηδονικά άπειρε κόσμο.

(Δημοσιευμένο στο περιοδικό «Φιλολογικά Χρονικά» 1946)

FLAVIOUS JOSEPHUS

Την Ιερουσαλήμ βάζουμε κλήρο.

Νύχτια μέθη σ' αστροφεγγιά
οι φωνές της ερήμου κι εδώ αντηχούν
πόλεμοι, πόλεμοι κι ερημώσεις.

Έξω τα πλήθη τα τείχη χτυπούν
μα οι κόρες μας ντύθηκαν για τελευταία φορά
χαρωπές, τον ήλιο χαιρετώντας.

Κοίτα!:

το χελιδόκι φεύγει απ' την Αθήνα
φεύγει κι απ' τα μέρη μας.

Πνεύμα παγκόσμιο

ίσως να σώσει τις πόλεις αυτές
Αθήνα, Ιερουσαλήμ.

Και Ρώμες κάθε ιστορίας.

Ρίχνουμε κλήρο, πεθαίνουμε
στον τελευταίο αλλίμονο
που θα επιζήσει να γευτεί της κουλτούρας τη δύση.

Θάμνοι λιγοστοί σε τέτοιαν ερήμωση
όμως τα κορίτσια με ξέπλεκα μαλλιά
λούζονται στις βρύσες.
Πολλοί θεοί εδώ φυτρώσανε: προς που θα πάμ' εμείς;

Στέκομαι και κλαίω
σ' αυτόν το βράχο, μετά από θάλασσες
κατάρρα στο Φλάβιο
ο Ιωσήφ στης αυτοκρατορίας το περιθώριο

Έλληνες και Ισραήλ
και άλλοι ποιοί λαοί της Γης μπορούν ν' αναχαιτίσουν
το εκρωμαϊσμένο πνεύμα Καταστροφής
που απειλεί τον κόσμο;

Δώδεκα πλησιάζει. Κενό.

Κι ενώ τ' αστέρι της αυγής, πάλι στη θέση του
τον κήπο των πατέρων μου σκαλίζω, συλλογίζομαι
κοιτάζοντας τον ουρανό, την Ιστορία συγγράφω.

ΣΤΗΝ ΕΦΙΑΛΤΙΚΗ ΟΙΚΟΥΜΕΝΟΥΠΟΛΗ

Της εφιαλτικής οικουμενούπολης το μίσος
αναπνέει καυσαέρια και μασάει άσφαλο
παραγωγή και κατανάλωση επιταχύνεται
καταστρέφοντας ύλες, σάρκες και ψυχές.
Στου διαστημόπλοιου το κάθισμα
η θλίψη οραματίζεται την κάτοψη του Φόβου.

Αυτό που ήταν γέφυρα
ρευστό και στερεό και άγνωστο
τώρα εφεύρεση οδυνηρή
αλαζονεία — μειονεξία
άνθρωπος θείο ράκος.

Της εφιαλτικής οικουμενούπολης το μίσος
αναπνέει καυσαέρια και μασάει άσφαλο
οι άλλοι που είμασ' εμείς
στύλος στο χείλος
ποιανού κυανού
νου κάθαρση, νου θάρρος, νου πληγή;
γη, χώμα, γεύση μας, γεύση
σκέψη στο χρόνο: αδιέξοδα
συνείδηση σε κρίση διαρκή
ο Σατανάς της Γης εξόριστος
από φιλόανθρωπες δυνάμεις
γελά σαρκαστικά.

Κάτω απ' το φύλλωμα σιγή
σιωπή των ριζών
βρέχει, βρέχει δηλητήριο
το πουλί της νύχτας στενάζει.

Απ' την «ΩΔΗ ΣΤΟΝ ΟΜΟΣΠΟΝΔΟ ΘΑΝΑΤΟ»

Δειλία τ' άτομα, πλήθη κι αρχηγοί
αγενείς στον εαυτό μας και στη μάζα εθελόδουλοι.
Ίσως αργά, θα 'ναι τ' απίθανα κι άθλια σημάδια κοντά μας
η Γη θα βρωμά ψωριασμένη, τυφλή.
Οι μητροπόλεις του πνεύματος: πολτοί σάπινων σαρκών
τα χώματ' άνυδρα, φτωχά και μολυσμένα
κι ούτε φωλιά πτηνού ή λαφιού
στα πατρικά μας δάση.
Μητέρα Γη, πως θα δεχθείς εμάς
που σου περιφρονήσαμε τη χθόνια φροντίδα;

Εις εαυτόν αποσύρονται οι προνοητικοί
αίσθημα και νοημοσύνη δεν δανείζεται
αδύναμοι προς αρωγή, την έκβαση αναμένουν.

(Απ' την «ανάρρωση» 1935)

ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΡΟΣ ΑΔΗΝ ΠΥΡΟΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΟΥ

(Abhidamma μελλοντολόγου)

Ιδού το Kamma όντων που δεν ζούνε σε παρόν
τον ιερό καθρέφτη αποφεύγοντας
με χρόνους ενέργειας προς τα πίσω.
Ιστορία κι αυτό που θα μπορούσε να συμβεί:
να τα τ' ανθρωπάκια του μίσους μας
γεννοβολούν στα τέσσερα έτη τους
και ζουν ως τα εννέα σ' επιτάχυνση
κακιασμένοι δαίμονες ένσαρκοι
καταστροφείς, βασανιστές, φονιάδες
πυκνωμένα επιψυχίδια νεκρών ψυχών
στ' απομεινάρια του πλανήτη
μηχανές μηχανών που γεννούν
κυβερνητικής, βιονικής και παραψυχικής κατορθώματα.
Δεν υπάρχει πια γωνιά για να κρυφτούν
οι καθυστερημένοι της συντέλειας του αιώνας
λεγεώνες του μίσους παντού.

Ιδού το Kamma σε Abhidamma διαλογισμό
παρελθόν το μέλλον
αυτογνωσίας Yana και Dasshana δεύτερη.
Ταξιδευτής του αιθερικού απόψε στην καλύβα του
συμπονώντας κλαίει.

ΠΙΣΩ ΑΠ' ΤΙΣ ΜΑΣΚΕΣ ΩΚΕΑΝΟΣ

Πίσω απ' τις μάσκες ωκεανός.

Πως βρέθηκα εδώ σ' ανοιχτό παράθυρο;
Κρύο το θέρος
αυτόπλαστα ρομπότ
δρόμος ρευστός
νύχτα του χώρου που κάθεται
στη γωνιά παραφυλώντας
στροφή των δυό
αντιθέτων που κλαίνε.

Πώς βρέθηκα εδώ
στο σκαλί της άλλης ζωής
χρωματιστή χτιστή γκριμάτσα
δίχως μάτι η ματιά
καρφιά
Γολγοθάς της νέας ζωής
κρανίου τόπος, όπως αναπολώ
το χρόνο με τη θύμηση του κύπαρου
τον χώρο με τη μνήμη του προσώπου, όπου
γυμνού κορμιού αφή
φιλί του λυγμού και παραίτηση
μορφή της εικόνας
φύλλα πέφτουν στο χάος
από αυτό το παράθυρο, σκόνη τ' όνειρο.

Η θύρα ανοίγει κι η γέφυρα
μα εδώ καρφωμένη στ' αφτί μουσική
χιονίζει κι η κάθαρση έρχεται
με τον ήλιο απ' το βύθειο καλοκαίρι
να το Νερό

θα μας πάρει
κρατώ το κενό, κι ενώ
τ' ομαδικό του βήμα σύντριψε
το γεφύρι
φθείρει
πολύχρωμα τυφλός ο νους, τη ζωή μας.

Στην κρύα νύχτ' αυτή
μάταια η θερμή μου, μιμού-
μαι του όχλου τα κομμάτια, μάτια
ενός που τηρά απ' το παράθυρο.

Η πόλη πέρα: τρίζει το σαράκι
στην ξύλινη σφήνα του ασάλινου μέγαρου
συντονίζοντας τον τρόμο
κανένα σύμπαν, καν
ένα κρύο μάρμαρο
και νους ποτέ δεν συνέλαβε

αυτή την ορφάνια.

*Πίσω απ' τις μάσκες ωκεανός
και πίσω απ' τα μάτια, αιθρία.*

ΦΑΣΜΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Κοιτάζω απ' αυτό το παράθυρο
εικοστό πάτωμα
ένας άλλος άνεμος
αναστρέφει την ψυχή μακριά απ' τον τρόμο
αυτής της άφιξης.

Κρύσταλλα, νίκελ και χρώματα
περιοδικά εικονογραφημένα
όλα γυαλιστερά
γυαλιά μαλλιά γυαλένια κι η έννοια
που βρέθηκα εδώ, μαδῶ τη θύμηση
της Λεωφόρου, χώρου απόσπασμα
φάσμα της πόλης ατσάλινο
κανένα γέλιο παιδικό
στείρε κόσμε παράκοσμε
κάθουμ' εδώ και βλέπω
γυαλιστερά γυαλιά μαλλιά γυαλένια, θάνατε.

ΥΠΕΡΜΟΝΤΕΡΝΑ ΣΤΑΥΡΩΣΗ

Σε δομή αντισηψίας
χώρος δίχως χύμα κι ουρανό.

Μηχανή περιστρεφόμενη, ηλεκτρολαός
συνθετικά λουλούδια
σε θάλαμο λείο, στελέχη κουμπιών
το επιτελείο μεγαλείο
παίζει σε σκάκι λαούς.

Απειλούν διασημόπλοια το αστάθμητο και Άγνωστο
εύκοσμες κούκλες γελούν, πλαισιώνουν την Έκβαση
μολυσμένος αέρας εμφυσά στεναγμούς
στ' ασάλινο Είδωλο.

Σε τράπεζα στρογγυλή κομψά μπιμπελό :
ΣΥΜΠΟΣΙΑ
χάπια «ισμοί», ρεαλισμοί, σεισμοί
ΥΠΝΟΣ
δείπνος μυστικός :
ανθρώπων στεναγμοί του Τώρα και του Εδώ
διαπιστώνουν τον ασύλληπτο Τρόμο.

Χαρτένιοι, λασπένιοι γενναίοι μας ήρωες
αποδράσεων έργα και τέρατα
της ανεπίγνωστης Φοβίας.
Αλαλάζουν και σφάζουν τον ήχο στον τοίχο τα κύμβαλα
Γολγοθάς
σταύρωση ηλεκτρονική, υπερμοντέρνα.

Ψιχάλες, στάλες καπνού, νου
σχισμένου παράνοου θύελλα
πίσσα το δάκρυ στην άκρη του Βάραθρου
στοργικά μας προστατεύεις διεθνώς, θεά
πυρηνική Ομπρέλα.

Επιτάχυνση ποιανής
μηχανής ιστορικής αναμονής
ποιο χέρι και νους
αίσθημα ποιο
θωπεία που λανθάνει ανυπέρβλητα
ποια
έχει συλλάβει κι εκτελεί την τέτοια κόλασή μας;

Αιθρία Σιγή
στοργή
ακοσμική ενέργεια καθαρή
συμπονεί και περιμένει.

Ζήσης Οικονόμου, νήσος Σκιάθος,
Στοιχειοθεσία- Εκτύπωση, Τυπογραφείο Γ. Αργυροπούλου —
Α. Ζουμαδάκη, Ικαρίας 9, Τηλ. 57 22 035, Μάρτιος 1976.
Για λογαριασμό των Εκδόσεων «ΚΕΔΡΟΣ», Πανεπιστημίου 44,
Τηλ. 615.783.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΡΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΖΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΟΘΩΝ ΔΕΦΝΕΡ

Το εντυπωσιακό αυτό βιβλίο του Ζήση Οικονόμου... δεν είναι υπερβολή να πούμε, ότι πρόκειται για κάτι μοναδικό στο είδος του στη χώρα μας, γιατί δεν έχουμε ποτέ συναντήσει κάτι παρόμοιο στην νεοελληνική γραμματεία... «Το Ημερολόγιο της Ερημιάς και της Σιωπής» (Εκδόσεις Πολύτυπο, 1989), θα συγκινεί πάντα, (περιοδικό «Δαυλός» Ιούλιος 1989).

Π. ΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Στο βιβλίο του Ζήση Οικονόμου: «Η Γυναίκα της ανδροκρατίας και οι κοινωνίες των υπερκαταναλώσεων» (Εκδόσεις «ΠΟΛΥΤΥΠΟ», σελ. 450), θίγεται ένα πλήθος θεμάτων, θρησκευτικών, κοινωνικών, πολιτικών, κοινωνικής ψυχολογίας και συμπεριφοράς, οικολογικών κ.λ.π. που αναδεικνύουν τη σκέψη του συγγραφέα και την κριτική θεώρηση που κάνει... Η ανάγνωση του βιβλίου του Ζήση Οικονόμου προκαλεί τον κάθε σκεπτόμενο άνθρωπο, να πάρει θέση, να ενεργοποιηθεί κοινωνικά και πολιτικά, δρα ως μοχλός πολιτιστικής αφύπνισης. (εφημερίδα «Χριστιανική» 12 Σεπτεμβρίου 1991)

Ν. Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Τώρα που διαβάζω το «Μαύρο χιούμορ γι' αυτά που μας συμβαίνουν» (Εκδόσεις Πολύτυπο, 1988)... πάω να πιστέψω πως ο Οικονόμου υιοθετεί ένα είδος αντιτεχνικής και ανπαισθητικής για να μας βεβαιώσει με τραντάγματα, ότι το καράβι βουλιάζει και λοιπόν ας μην παρηγοριόμαστε με την άψογη ποίηση, (περιοδικό «ΑΝΤΙ» 8 Ιουνίου 1989).

ΒΑΣΟΣ ΒΑΡΙΚΑΣ

...ο Ζήσης Οικονόμου της «Ανάρρωσης» και των συλλογών που ακολούθησαν (για να μην αναφέρω τα δοκίμιά του και τις θεατρικές δοκιμές του) που τα επιτεύγματα της ποίησής του δεν βρίσκονται μονάχα σε πολύ ανώτερο ποιοτικά επίπεδο από την προσφορά των περισσοτέρων από τους ποιητές, αλλά και επηρέασαν σημαντικά πολλούς από αυτούς. Η άγνοια, η παράλειψη, ελέγχει το έργο του επιχειρήματος για «πρώτους διδάξαντας». («Συγγραφείς και Κείμενα», εκδόσεις Ερμής, 1975).

...έναν ποιητή στην πλήρη ωριμότητά του μας αποκαλύπτει το «Σταυροδρόμι του χρόνου»... Ο λόγος εδώ αντλεί την ύπαρξή του από μια πλούσια εσωτερική ζωή και η άμεση και κατ' ευθείαν επαφή με ένα υγιές ένστικτο δίνει στο στίχο παλμό και συγκίνηση. Υπάρχει ένα συναίσθημα ευθύνης σε κάθε πνευματική εκδήλωση του κ. Οικονόμου που σε υποχρεώνει να σταθείς και να προσέξεις την εργασία του... Διακρίνεις μια ενιαία και αδιάσπαστη προσωπικότητα κι ένα δράμα που το ίδιο στο βάθος παίρνει ωστόσο στην εκδήλωσή του τις πιο διαφορετικές μορφές. Είναι ίσως αυτό εκείνο που δίνει ατομικότητα στους στίχους του κι ένα χρώμα τόσο έντονα προσωπικό, που αναγκάζει ευθύς από την πρώτη επαφή μαζί τους να αναγνωρίσει τον αυθεντικό χαρακτήρα της δημιουργίας του ποιητή. Η μοίρα του σύγχρονου πολιτισμού είναι εκείνο που περισσότερο από κάθε τι άλλο απασχολεί τον ποιητή. Κανένας άλλος, ίσως, δεν αισθάνεται και δεν αποδίδει με τόση ένταση το σημερινό αδιέξοδο, όσο ο κ. Οικονόμου.

Η διάσπαση και το χάος του κόσμου που μας περιβάλλει, η μεταβολή της ζωής, σε μια πράξη ολότελα τυπική, το πλέγμα των άλυτων αντιφάσεων και ψυχώσεων υπό την επήρεια των οποίων ζει ο σύγχρονος άνθρωπος η απειλή μιας νέας μεσαιωνικής νύχτας, που αφαιρεί κάθε δυνατότητα επιβίωσης από το πνεύμα και ρίχνει στο περιθώριο της ζωής τον πνευματικό άνθρωπο, παραμένουν στο κέντρο της δημιουργίας του... Τα ποιήματα του κ. Οικονόμου δεν αναπαύουν τις αισθήσεις, αλλά κεντρίζουν τη σκέψη και αναστατώνουν τη συνείδηση με τις άπειρες προεκτάσεις τους. Το σύμβολο σαν συμπυκνωμένη έκφραση ζωής, ξαναβρίσκει τη θέση του στα ποιήματα του κ. Οικονόμου και ο ποιητικός λόγος το ουσιαστικό του νόημα. («Χρονικό του βιβλίου», εφημερίδα «Τα Νέα», 1946).

Κ.Θ. ΔΗΜΑΡΑΣ

...από χρόνια αισθάνομαι ένα χρέος να με βαραίνει, χρέος ηθικό και πνευματικό.

...χαίρομαι που μου δίνεται η ευκαιρία να εκπληρώσω τούτο το χρέος και να τιμήσω, καθώς πιστεύω όπως του ταιριάζει, έναν από τους πιο άξιους διανοητές της καινούργιας ελληνικής πνευματικής γενιάς. Το ύφος των δοκιμίων του είναι αδιάκοπα υψηλό, σαν μια έξαρση προφητική, η φράση τους είναι συνήθως αποφθεγματική και σαν σφυρηλατημένη μέσα στις φλόγες μιας τραγικής πνευματικής και ψυχικής υπερέντασης. («Ένας στοχαστής», εφημερίδα «Το Βήμα», 1945).

ΑΡΗΣ ΔΙΚΤΑΙΟΣ

...Για μένα, ο Οικονόμου είναι η πιο τελειωμένη πνευματική φυσιογνωμία σε ολόκληρη την Ποίησή μας από το 1930 και ύστερα. (Περιοδικό «Ο Αιώνας μας», 1946).

Π. ΦΛΩΡΟΣ

...οι σίχοι του Ζ. Οικονόμου περιέχουν τη βιοθεωρία του κάτω από ποιητική μορφή. Και τα δοκίμιά του είναι η νοηματική προέκταση και μεταγραφή της διάθεσης αυτής σε «σύστημα», ας πούμε κριτικό-φιλοσοφικό. Η ποιητική διάθεσή του είναι η λυρική διάθεση του πολιτισμένου από το ένα μέρος η αρνητική στάση αντίκρου στη μηχανοποίηση της ζωής, στο ανήλο κατασκευάσμα αυτό της νέας Τριάδας: σιμέτο, βενζίνα και σίδερο, σε αυτή την πραγμάτωση της κόλασης στη Γη, κι από το άλλο η καταξίωσή της έτσι πληγωμένης ζωής μέσα στη φύση του Θεού. Δηλαδή κατάφαση αντίκρου στη ζωή, όχι όμως στη ζωή όπως την κατάντησαν οι φανατικοί βασανιστές του ανθρώπου, παρά στην αιώνια ζωή που ισορροπείται ανάμεσα στη χειροπιαστή κυκλικότητα της βλάστησης και στην ασύλληπτη κυκλικότητα του Ηλίου. Τα εκφραστικά μέσα που μεταχειρίζεται ο Ζ. Οικονόμου ανταποκρίνονται αρμονικά στην ποιητική του διάθεση, στο είδος της ποιητικής του διάθεσης. Θέλω να πω πως υπάρχει στα ποιήματα αυτά ισορροπία περιεχομένου και μορφής, δηλαδή εσωτερικής και εξωτερικής μορφής... στους ελεύθερους στίχους του Ζ. Οικονόμου έχεις την αίσθηση της φυσικότητας. Φρονώ πως αυτό προέρχεται από την ειλικρίνεια. Εδώ είναι ένας άνθρωπος που δεν προσποιείται, δεν «μηχανεύεται»... ρυθμός υπάρχει, αλλά διασπάται κάπου κάπου και θυμίζει παρόμοιες εκδηλώσεις στη σύγχρονη μουσική.

Στο βιβλίο του «Πολιτική και Πνεύμα» ο Ζ. Οικονόμου λογαριάζεται με όλους και με όλα... ο έλεγχος της πολιτικής ασκείται από άνθρωπο υπεύθυνο και βιολογικά υγιή (τονίζω το στοιχείο της υγείας σε τέτοιου είδους ελέγχους)... Στην «Κρίση της Ηγεσίας» ο συγγραφέας καταπιάνεται με τα σημερινά αγωνιακά προβλήματα της ηγετικής κρίσης, του ομαδισμού, της πνευματικής αδράνειας και αδιαφορίας του πλήθους που πέφτει με τα μούτρα στον τυφλοσούρτη της προπαγανδιστικής «διαφώτισης»... θίγει τον καισαρισμό, την ειλικρινή και αγωνιζόμενη κριτική και τη δύσκολη θέση της σε έναν κόσμο που εξουσιάζεται από τον ομαδισμό. Τελειώνει με μια επισκόπηση του σύγχρονου παγκόσμιου γίνεσθαι, των γιγάντων πλοκών που κυοφορεί και της πιθανής επίδρασής τους στον πολιτισμό μας.

...Το βιβλίο τούτο, ανάμεσα στη σημερινή, αηδιαστική συχνά, προσφορά τυπωμένου χαρτιού, αποτελεί φωτεινή εξαίρεση... Όποιος παρακολουθήσει τον Ζ. Οικονόμου στο ίσαμε σήμερα σύνολο της εκδήλωσής του, θα πεισθεί πως η μοίρα του σύγχρονου ανθρώπου και του πολιτισμού του έχει γίνει γνήσιο βίωμα. Κι αυτό σημαίνει κάτι, μέσα στο σημερινό χάος.

...Η γενική εντύπωση που κάνει το έργο του Ζ. Οικονόμου, είναι πως έχει εξοικειωθεί με την εφιαλτική προβληματικότητα του σημερινού γίνεσθαι και εισδύει συχνά ίσαμε τις κρυφές πτυχές της... Όσο για το ύφος, έχει παλμό, η γλώσσα παραστατική, πολύ συχνά ποιητική. (Περιοδικό «Γράμματα», 1945).

ΤΑΚΗΣ ΠΑΠΑΤΣΩΝΗΣ

...μένω κατάπληκτος μπροστά στο προφητικό και μεγαλόπνευστο αυτό βιβλίο, το ξεχειλισμένο από πίστη. Μπροστά του ωχριά κάθε άλλη δημιουργία. (Περιοδικό «Ελεύθερο Φύλλο»).

Κ.Κ. ΜΕΡΑΝΑΙΟΣ

...είναι μια πνευματική ευεργεσία η προσφορά βιβλίων όπως του κ. Ζήση Οικονόμου. (Περιοδικό «Ο Αιώνας μας», 1947).

Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

...ένα γνήσιο ποιητικό θέλητρο, μια δύναμη γοητείας και υποβολής. (Περιοδικό «Νέα Γράμματα» τεύχος 3-4, 1946).

ΑΝΤ. ΦΩΣΤΙΕΡΗΣ

...ο Ζήσης Οικονόμου μπορεί και πρέπει να λογαριάζεται ανάμεσα στις πιο σημαντικές, συνεπείς και υπεύθυνες δυνάμεις της νέας μας ποίησης. (Περιοδικό «Διαβάζω», τεύχος 8-4, 1976).

Μ. ΠΟΛΙΤΗΣ

...ο Οικονόμου έδωσε το αυθεντικό στίγμα της ποίησής του, που εκινήθη σε υψηλό επίπεδο αισθητισμού και πνευματικής εγρήγορσης. Έφερε στην ποίηση τη δική του εκδοχή, ώριμος, βαθύς, ουσιαστικός και μας έδωσε ένα μέτρο αποτιμήσεως της σύγχρονης ποιητικής δημιουργίας. Καθαρός λυρικός λόγος - ψυχή και πνεύμα σε αρμονία. Η ποίηση του Οικονόμου με τη δική της παρασημαντική, προσφέρει τα μυστικά της δώρα. Ας τα δεχτούμε κι ας τα χαρούμε.

ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΣ

...ιδέες, ύλη ποιητική, συναισθήματα, αισθητική αγωγή, σε μια έκρηξη πλαστική και φραστική, δημιουργούσαν μια από τις ελκρινέστερες περιπτώσεις, στη νέα μας ποίηση... Τι κρίμα να είναι τόσο λίγο γνωστή μια τέτοια Ποίηση. (Από την ιστορία της Λογοτεχνίας του).

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΑΣΑΡΔΑΝΗΣ

... Εκδίωξη των εμπόρων εκ του Ναού, με το Φραγγέλιο, μοιάζει αυτό το βιβλίο: Ανθρώπινες Σχέσεις... Την Ελευθερία μπορείς να την ανακαλύψεις μονάχος εντός σου και να κάνεις μόνος σου την από εντός επανάσταση... Περιμένουμε να μας κάνουν «λεύτερους» κάποιοι άλλοι... περιμένουμε τον Γκοντώ! (από το περιοδικό του Βόλου «Ωρες», 15 Μαΐου - 15 Ιουνίου 1987)

Μια παραγωγή της:

